

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi ympäristönsuojelulain muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi ympäristönsuojelulakia. Esityksellä täytäntöön pantaisiin tarpeellisilta osin Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset fluoratuista kasvihuonekaasuista ja otsonikerrosta heikentävistä aineista. Esityksen mukaan ympäristönsuojelulain 17 luvussa olevaa henkilöiden ja toiminnanharjoittajien pätevyintijärjestelmää mukautettaisiin EU-sääntelyn edellyttämällä tavalla. EU-sääntelyä täydennettäisiin henkilöiden ja toiminnanharjoittajien pätevyyskoskevilla kansallisella säätelyllä. Pätevyyttä edellytettäisiin vaihtoehtoisten kylmäaineiden käsittelijöiltä kiinteiden laitteiden lisäksi myös liikkuvia laitteita käsitteleviltä henkilöiltä. Lisäksi säilytettäisiin voimassa olevan lain mukaiset kansalliset vaatimukset, jotka koskevat toiminnanharjoittajan vastuuhenkilön pätevyyttä ja tiettyjen toimialojen velvollisuutta nimetä vastuuhenkilö.

Esitys liittyy valtion vuoden 2025 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan [1.1.2025].

SISÄLLYS

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ.....	1
PERUSTELUT	3
1 Asian tausta ja valmistelu	3
1.1 Tausta.....	3
1.2 EU säädösten valmistelu	3
1.3 Hallituksen esityksen valmistelu.....	4
2 EU-säädösten tavoitteet ja pääasiallinen sisältö	4
3 Nykytila ja sen arviointi.....	5
4 Ehdotukset ja niiden vaikutukset	6
4.1 Keskeiset ehdotukset.....	6
4.2 Pääasialliset vaikutukset.....	7
4.2.1 Vaikutukset yrityksiin	7
4.2.2 Vaikutukset kotitalouksiin	8
4.2.3 Vaikutukset viranomaisiin ja valtion talouteen	9
4.2.4 Ympäristövaikutukset	10
4.2.5 Muutetun ammattipätevyysvaatimuksen suhteellisuuden arviointi	10
5 Muut toteuttamisvaihtoehdot	11
5.1 Vaihtoehdot ja niiden vaikutukset.....	11
5.2 Ulkomaiden lainsäädäntö ja muut ulkomailla käytetyt keinot	12
6 Lausuntopalaute.....	12
7 Säännöskohtaiset perustelut.....	12
8 Lakia alemman asteinen sääntely	15
9 Voimaantulo	15
10 Toimeenpano ja seuranta	15
11 Suhde muihin esityksiin.....	16
11.1 Erikseen toteutettavat täytäntöönpanotoimet	16
11.2 Suhde talousarvioesitykseen	16
12 Suhde perustuslakiin ja säätämisyjärjestys	16
LAKIEHDOTUS	20
Laki ympäristönsuojelulain muuttamisesta.....	20
LIITE	25
RINNAKKAISTEKSTI.....	25
Laki ympäristönsuojelulain muuttamisesta.....	25

PERUSTELUT

1 Asian tausta ja valmistelu

1.1 Tausta

Esityksen tarkoituksena on panna täytäntöön Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 573/2024 fluoratuista kasvihuonekaasuista, direktiivin (EU) 2019/1937 muuttamisesta ja asetuksen (EU) N:o 517/2014 kumoamisesta, jäljempänä *F-kaasuasetus*, sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 590/2024 otsonikerrosta heikentävistä aineista ja asetuksen (EY) N:o 1005/2009 kumoamisesta, jäljempänä *otsoniasetus*. Asetukset tulivat voimaan 11.3.2024. Jäsenvaltioiden on mukautettava kansalliset henkilöiden ja toiminnanharjoittajien pätevyintijärjestelmät, säädettävä valvonnasta, laajennetusta tuottajavastuusta sähkö- ja elektroniikkalaitteille sekä seuraamuksista.

Eurooppalaisen ilmastolain (EU) N:o 1119/2021 mukaan EU:n kasvihuonekaasupäästöjä on vähennettävä 55 prosentilla vuoteen 2030 mennessä ja ilmastonutraalius on saavutettava viimeistään 2050. Näiden tavoitteiden saavuttamiseksi on toteutettava entistä tehokkaampia toimia myös F-kaasujen ja otsonikerrosta heikentävien aineiden päästöjen vähentämiseksi. Lisäksi kansainvälinen ympäristösopimus Montrealin pöytäkirja säätelee sekä otsonikerrosta heikentäviä aineita että fluorihilivetyjä, jäljempänä *HFC-yhdisteet*. EU:ssa Montrealin pöytäkirjan rajoitukset on toimeenpantu otsoni- ja F-kaasuasetuksilla.

Voimassa olevassa ympäristösuojelulaissa edellytetään henkilöiden ja toiminnanharjoittajien pätevyyttä laajemmin kuin kumotussa F-kaasuasetuksessa. Suurin osa näistä vaatimuksista sisältyy uuteen F-kaasuasetukseen. Esityksen mukaisesti nämä kansalliset täydentävät vaatimukset säilytettäisiin jäljempänä luvuissa 4.1. ja 7 kuvatulla tavalla.

1.2 EU säädösten valmistelu

Euroopan komissio, jäljempänä *komissio*, julkaisi 5.4.2022 [ehdotuksen F-kaasuasetukseksi \(vaikutusten arvio\)](#) ja [ehdotuksen otsoniasetukseksi \(vaikutusten arvio\)](#). Valtioneuvosto antoi niistä eduskunnalle tiedon kirjelmillä [U 46/2022 vp](#) ja [U 45/2022 vp](#). Eduskunnassa asioita käsittelevät ympäristövaliokunta ja suuri valiokunta. Valtioneuvosto piti F-kaasuasetuksen tavoitteita kannatettavina. Valtioneuvosto kannatti HFC-yhdisteiden markkinoille saattamisen rajoittamista ja F-kaasujen käytön kieltämistä tietyissä käyttötarkoituksissa kokonaan huomioiden kuitenkin tekniset mahdollisuudet ja kustannustehokkuus. Valtioneuvosto piti perusteltuna laajentaa koulutusta ja pätevointiä vaihtoehtoisia kylmäaineita käsitteleviin henkilöihin ja toiminnanharjoittajiin. Valtioneuvosto kannatti toiminnanharjoittajien raportointivelvollisuuksien laajentamista kuten myös valvontaan ja laittoman kaupan kitkemiseen tähtääviä toimia. Valtioneuvosto piti ehdotuksen oikeusperustaa asianmukaisena. Valtioneuvosto piti myös otsoniasetusta kannatettavana.

Asetusehdotuksia käsiteltiin neuvoston ympäristötyöryhmässä 13.6.2022 – 27.3.2023. Euroopan parlamentti hyväksyi mietintönsä F-kaasuasetuksesta ([A9-0048/2023](#)) ja otsoniasetuksesta ([A9-0050/2023](#)) 7.3.2023.

F-kaasuasetus ja otsoniasetus julkaistiin EU:n Virallisessa lehdessä 20.2.2024 ja ne tulivat voimaan 11.3.2024.

1.3 Hallituksen esityksen valmistelu

Esitys on valmisteltu ympäristöministeriössä. F-kaasuasetuksen ja otsoniasetuksen neuvostokäsitteilyn alkaessa koottiin laaja taustaryhmä, joka koostui eri käyttäjäsektoreiden yrityksistä, toimialajärjestöistä, koulutuksen järjestäjistä ja viranomaisista. Samaa taustaryhmää kuultiin myös esitystä valmisteltaessa. Lausuntokierros järjestettiin X.X.-X.X.2024. Saadusta lausuntopalautteesta koostettu yhteenveto on jäljempänä luvussa 6. Tämän esityksen valmisteluasiakirjat ovat saatavilla julkisessa palvelussa osoitteessa [Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi ympäristönsuojelulain 17 luvun muuttamisesta - Ympäristöministeriö](#), tunnus YM002:00/2024.

2 EU-säädösten tavoitteet ja pääasiallinen sisältö

F-kaasuasetuksen tavoitteena on vähentää fluorattujen kasvihuonekaasujen päästöjä. Asetuksella säädetään muiden muassa HFC-yhdisteiden markkinoille saattamisesta, F-kaasujen päästöjen ehkäisemisestä, raportoinnista sekä henkilöiden ja toiminnanharjoittajien pätevyydestä. Tavoitteena on myös tehostaa valvontaa ja viranomaisten yhteistyötä laittoman kaupan ehkäisemiseksi sekä kannustaa jäsenvaltioita ottamaan käyttöön hallinnollinen seuraamusmaksu, jotta vähäisempiin rikkeisiin voitaisiin puuttua tehokkaasti ja oikeasuhtaisesti.

Otsoniasetuksen tavoitteena on vähentää otsonikerrosta heikentävien aineiden päästöjä ilmaan ja varmistaa Montrealin pöytäkirjan velvoitteiden noudattaminen tehostamalla toimeenpanoa ja parantamalla seurantaa.

F-kaasu- ja otsoniasetusten oikeusperusta on Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 192 artiklan 1 kohta (ympäristö), joka mahdollistaa asetusta tiukempia kansallisia toimenpiteitä ympäristön suojelemiseksi. Lisäksi F-kaasuasetuksen 10 artiklan 14 kohdan mukaisesti jäsenvaltiot voivat perustaa pätevänti- ja koulutusohjelmia myös muita kuin F-kaasuasetuksessa tarkoitettuja laitteita ja toimia varten.

F-kaasuasetuksen 32 artiklassa määritellään edellytykset siirretyn säädösvallan käyttämisestä. Komissiolle siirretään määräämättömäksi ajaksi valta antaa delegoituja säädöksiä koskien tiettyjen käyttöjen poissulkemista HFC-yhdisteiden kiintiöjärjestelmästä Montrealin pöytäkirjan päätösten mukaisesti, HFC-yhdisteiden kiintiöiden määrästä tai kiintiöjärjestelmän toiminnasta vakavien markkinahäiriöiden ilmetessä tai mikäli asetuksen soveltaminen johtaa epätoivottuihin vaikutuksiin sekä asetuksen liitteiden muuttamista Montrealin pöytäkirjan sitä edellyttäessä. Delegoituja säädöksiä voidaan antaa myös laitteita ja tuotteita koskevista talteenotto- ja merkintävaatimuksista, laittoman kaupan ehkäisemisestä koskevista toimituksista sekä asetuksen täydentämisestä, kun kyse on kaupasta sellaisten valtioiden kanssa, jotka eivät ole Montrealin pöytäkirjan osapuolia. Otsoniasetuksessa vastaavat säännökset ovat 29 artiklassa ja ne koskevat asetuksen liitteiden tai raportointivaatimusten muuttamista Montrealin pöytäkirjan sitä edellyttäessä, halonien kriittisten käyttöjen poikkeusten jatkamista tarvittaessa, laittoman kaupan ehkäisemisestä koskevia toimia, asetuksen täydentämistä, kun kyse on kaupasta sellaisten valtioiden kanssa, jotka eivät ole Montrealin pöytäkirjan osapuolia sekä talteenottovaatimusten laajentamista uusiin tuotteisiin.

Euroopan parlamentti tai neuvosto voi milloin tahansa peruuttaa säädösvallan siirron. Peruuttamispäätös ei vaikuta jo voimassa olevien delegoitujen säädösten pätevyyteen. Ennen kuin komissio hyväksyy delegoidun säädöksen, se kuulee kunkin jäsenvaltion nimeämiä asiantuntijoita paremmasta lainsäädännöstä tehdyssä toimielinten välisessä sopimuksessa vahvistettujen periaatteiden mukaisesti.

3 Nykytila ja sen arviointi

F-kaasu – ja otsoniasetusten edellyttämä kansallinen täytäntöönpano sisältyy ympäristönsuojelulakiin. Sen 17 luvussa säädetään henkilöiden ja toiminnanharjoittajien pätevyyden osoittamisesta, pätevyysrekisteristä, vuototarkastuksista, tietojen toimittamisesta F-kaasuista ja viranomaisen ilmoitusvelvollisuudesta. Lain 21–24 a §:issä säädetään toimivaltaisesta viranomaisesta, valvontaviranomaisista ja markkina- ja valvontaviranomaisesta. Seuraamuksista säädetään ympäristönsuojelulain 225 §:ssä. Ympäristönsuojelulain nojalla on annettu valtioneuvoston asetus 766/2016 fluorattuja kasvihuonekaasuja tai otsonikerrosta heikentäviä aineita sisältävien laitteiden käsittelijän pätevyysvaatimuksista, jäljempänä *huoltoasetus*. Siinä säädetään yksityiskohdista liittyen toiminnanharjoittajan vastuuhenkilöiden ja henkilöstön pätevyysvaatimuksiin ja pätevyyden todentamiseen, tarvittavista laitteista sekä laitetarkastuksista ja huoltokirjanpidosta.

Pätevyyksistä säädetään kansallisesti laajemmin kuin kumottu F-kaasusetus ja kumottu otsoniasetus edellyttävät. Nämä kansalliset vaatimukset koskevat liikkuvia laitteita käsittelevien henkilöiden pätevöintiä, toiminnanharjoittajien pätevöintiä toimialoilla, joilla EU-säädös ei sitä edellytä, sekä toiminnanharjoittajan vastuuhenkilöltä vaadittavaa pätevyyttä. Nämä EU-säätelyä laajemmat vaatimukset ovat ympäristönsuojelun kannalta tarpeellisia, koska kylmäaineiden vuodot liikkuvista laitteista ovat yleensä suurempia kuin kiinteistä laitteista, jolloin pätevä ja säännöllinen huolto on erityisen tärkeää. Pätevä vastuuhenkilö on olennainen edellytys asennusliikkeiden toiminnan asianmukaisuuden varmistamisessa. Toiminnanharjoittajan vastuuhenkilön pätevyyttä on vaadittu Suomessa jo ennen 2006 annettua EU:n ensimmäistä F-kaasusetusta.

Nykyisin vaihtoehtoisin kylmäaineisiin lukeutuvia luonnollisia kylmäaineita, esimerkiksi pentaani ja propaani, hiilidioksidi ja ammoniakki, sisältäviä laitteita saa asentaa ja huoltaa kuka tahansa. Näitä aineita sisältävät laitteet ovat teknisesti erityyppisiä kuin F-kaasuja sisältävät laitteet. Niiden käsittely vaatii uudenlaista osaamista, jotta ne eivät aiheuta työturvallisuusriskiä tai vaaranna rakennusten paloturvallisuutta. Kylmäalan toimialajärjestö Suomen Kylmäliikkeiden Liitto ry on jo vuonna 2018 tehnyt työ- ja elinkeinoministeriölle ja ympäristöministeriölle aloitteen pätevyysvaatimusten laajentamisesta vaihtoehtoisin kylmäaineisiin. Toimialan näkemyksen mukaan vain pätevöityneet henkilöiden ja yritysten pitäisi voida käsitellä kylmäaineita ja niitä sisältäviä laitteita ja järjestelmiä riippumatta kylmäaineen ominaisuuksista.

F-kaasu- ja otsoniasetusten toimivaltainen viranomais- ja markkina- ja valvontaviranomais- ja markkina- ja valvontaviranomainen on Suomen ympäristökeskus, joka pääasiassa vastaa valvonnasta ympäristönsuojelulain 21 §:n ja 24 a §:n mukaisesti. Huolimatta kylmäalan erittäin voimakkaasta kasvusta ja lisääntyneistä ja tiukentuneista säädöksistä, Suomen ympäristökeskus toimii edelleen samoilla henkilöresursseilla kuin 2010-luvulla eikä sen tosiallinen mahdollisuus valvoa F-kaasusetusta ole riittävä. Turvallisuus- ja kemikaalivirasto myöntää pätevyydet ja myös valvoo niitä 183 §:n mukaisesti. Turvallisuus- ja kemikaalivirasto perii pätevyyden myöntämisestä maksuperustelain mukaisen maksun, mikä on mahdollistanut paremmat voimavarat tehtävän hoitamiseen.

Ympäristönsuojelulain 23 §:n mukaisia yleisiä valvontaviranomaisia ovat elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus sekä kunnan ympäristönsuojeluviranomainen. F-kaasu- ja otsoniasetusten valvonnassa ympäristönsuojeluviranomaisen valvonta on pääasiassa asiakirjavalvontaa eli erilaisten kiinteiden kylmä- ja ilmastointilaitteiden huoltokirjanpidon tarkastamista. Huoltokirjanpidosta tarkastetaan, että vuototarkastukset on tehty ja niiden tekijä on ollut pätevöity henkilö. Monissa kunnissa tarkastuksia tehdään valvontakampanjoina. Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen on myös jätelain (646/2011) 24 §:n mukainen valvontaviranomainen, joka valvoo muiden muassa

jätteiden erilliskeräystä rakennustyömailla. Nykyisin F-kaasuja tai otsonikerrosta heikentäviä aineita sisältäville rakennusjätteille ei ole erilliskeräysvaatimusta eikä sitä valvota.

Ympäristönsuojelulain 24 §:n mukaan kunnan terveydensuojeluviranomaiset, kuluttajaturvallisuuslaissa tarkoitetut valvontaviranomaiset ja elintarvikevalvontaviranomaiset valvovat kukin toimialallaan 17 luvun säännösten nojalla annetun valtioneuvoston asetuksen noudattamista. Tämän perusteella elintarvikevalvontaviranomaiset valvovat tällä hetkellä kiinteitä kylmälaitteita elintarvikehuoneistoissa. Elintarvikelain (297/2021) mukaisesti kunnan elintarvikevalvontaviranomainen valvoo oman tarkastussuunnitelmansa mukaisesti muiden muassa kylmälaitteiden lämpötilaseurantaa. Tässä yhteydessä voidaan tarkastaa myös kylmälaitteiden huoltokirjanpidosta F-kaasuasetuksen edellyttämät tiedot vuotarkastuksista. Käytännössä huoltokirjanpidon valvontaa tehdään kuitenkin harvoin. Mikäli huoltokirjoissa huomataan puutteita, niistä ilmoitetaan kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle, joka on ympäristönsuojelulain yleinen valvontaviranomainen. Elintarvikelain mukaisesti myös kylmäkuljetukset kuuluvat elintarvikevalvonnan piiriin vastaavasti kuin esimerkiksi kauppojen kylmälaitteet.

Jätelaki (546/2022) ja sen nojalla annettu valtioneuvoston asetus sähkö- ja elektroniikkalaiteromusta (519/2014) täyttävät F-kaasuasetuksen 9 §:n vaatimukset laajennetusta tuottajavastuusta. Nykyinen tuottajavastuu järjestelmä kattaa kaikkien kylmäaineiden talteenotosta, kierrätyksestä, regeneroinnista tai hävittämisestä aiheutuvat kulut.

F-kaasuasetuksen laajentunut soveltamisala edellyttää ympäristönsuojelulain ja sen nojalla annetun huoltoasetuksen muuttamista.

Ympäristönsuojelulain 17 lukua on muutettava, koska toiminnanharjoittajien ja henkilöstön pätevyintijärjestelmät on mukautettava F-kaasuasetuksen laajentuneeseen soveltamisalaan eli entistä useampiin laitteisiin sekä F-kaasuille vaihtoehtoisten kylmäaineiden käsittelyyn. Pätevyudet myös muuttuvat määräaikaisiksi. Huoltoasetukseen on tehtävä vastaavat muutokset. Lisäksi on laajennettava yritysten päästötietojen toimittamisvelvollisuutta koskemaan kaikkia F-kaasuasetuksen liitteiden I-III aineita. Turvallisuus- ja kemikaaliviraston ylläpitämää pätevyysrekisteriä ja julkista tietopalvelua koskevaan 164 §:ään ehdotetaan täsmennyksiä.

Ympäristönsuojelulain 225 § sisältää lain sekä F-kaasu – ja otsoniasetusten rikkomisesta aiheutuvat seuraamukset, jotka on päivitettävä vastaamaan uusia asetuksia. Sen sijaan hallinnollisten seuraamusmaksujen sisällyttämistä ympäristönsuojelulakiin tarkastellaan myöhemmin yhdessä saman aikaisesti täytäntöön pantavien muiden ympäristösäädösten kanssa. Tämän lisäksi kansallisten jättesäädösten uudistusten yhteydessä on tarpeen arvioida, tulisiko jätteistä annettua valtioneuvoston asetusta 978/2021 täydentää rakennuksista purettavien eristesolumuovien erilliskeräyksen osalta.

4 Ehdotukset ja niiden vaikutukset

4.1 Keskeiset ehdotukset

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi ympäristönsuojelulain 17 lukua, jossa säädettäisiin edellä tarkoitettuun pätevyintijärjestelmään. Lisäksi täydennettäisiin pätevyysrekisteriä ja julkista tietopalvelua koskeva 164 §:ää, tietojen toimittamista koskeva 165 §:ää sekä tehtäisiin tarvittavat tekniset muutokset seuraamuksia koskevaan 225 §:ään.

Kansallinen lisävaatimus toiminnan vastuuhenkilön pätevyydestä säilytettäisiin, koska pätevä vastuuhenkilö on olennainen edellytys asennusliikkeiden toiminnan asianmukaisuuden

varmistamisessa. Voimassa olevan lain mukainen, mutta F-kaasuasetuksen vaatimuksia laajempi säännös, jonka mukaan ajoneuvojen ilmastointilaitteita käsittelevien toiminnanharjoittajien ja sähkö- ja elektroniikkalaiteromusta kylmäaineita talteenottavien toiminnanharjoittajien olisi nimettävä vastuuhenkilö, säilytettäisiin. Samoin säilytettäisiin voimassa olevan lain mukainen laivojen ja vesialusten jäädytys-, ilmastointi- ja lämpöpumppulaitteita sekä ilmastointilaitteita käsittelevän henkilön pätevyysvaatimus. Uusi kansallinen vaatimus olisi vaihtoehtoisia kylmäaineita käsittelevien henkilöiden pätevyysvaatimus. F-kaasuasetuksen mukainen vaatimus koskee ainoastaan kiinteitä laitteita käsitteleviä henkilöitä, mutta kansallinen vaatimus koskisi myös liikkuvia laitteita käsitteleviä henkilöitä, koska olisi tarpeen varmistaa myös liikkuvien laitteiden turvallinen käsittely.

4.2 Pääasialliset vaikutukset

Vaikutukset kylmäalan yrityksiin ja laitteiden haltijoihin aiheutuvat pääosin suoraan F-kaasuasetuksesta ja otsoniasetuksesta. Tässä esityksessä tarkastellaan täydentävästä kansallisesta täytäntöönpanosta aiheutuvia vaikutuksia ja F-kaasuasetuksen vaikutuksia siltä osin kuin ne liittyvät päteväisiin henkilöihin ja toiminnanharjoittajiin, päteväintä johtavaa koulutusta järjestäviin tahoihin sekä päteväintä hoitavaan Turvallisuus ja kemikaalivirastoon ja muihin valvojiin viranomaisiin.

4.2.1 Vaikutukset yrityksiin

F-kaasuasetuksen mukaisesti pätevyysvaatimukset laajenevat liikkuviin laitteisiin ja entistä laajempaan joukkoon kylmäaineita ja henkilöiden päteväintä muuttuu määräaikaiseksi.

Vaikutukset kylmäalan yrityksiin ja kylmäalalla toimiviin henkilöihin

Alle kolme kilogrammaa kylmäaineita sisältävien laitteiden käsittelijän päteväintä johtava koulutus kestää oppilaitoksesta riippuen 5 – 8 päivää. Se järjestetään joko opiskelijalle ja yritykselle maksuttomana oppisopimuskoulutuksena tai noin 1500 euroa maksavana yrityskoulutuksena. Nykyisten säädösten mukaisesti päteväntyjen henkilöiden pätevyuden laajentaminen uusiin laitteisiin ja vaihtoehtoisiin kylmäaineisiin tarkoittaa arviolta kahta lisäkoulutuspäivää. Kustannuksia aiheutuu opiskelijan lähikoulutuspäiviin osallistumisesta vastaavasti, kuten alla on kuvattu. Alle kolme kilogrammaa sisältävien laitteiden pätevyteen johtavan osatutkinnon suorittaa vuosittain noin tuhat henkilöä.

Yli kolme kilogrammaa kylmäaineita sisältävien laitteiden käsittelijän päteväintä johtavan ammatillisen perustutkinnon suorittaminen kestää aikuisopiskelijalla 1–2 vuotta riippuen siitä, suorittaako opiskelija samalla sähkötekniikan opintoja. Kylmätekniikan lähiopetuspäiviä opintoihin kuuluu jatkossa enintään noin 25 päivää, mikä sisältää vaihtoehtoisia kylmäaineita koskevan koulutuksen. Oppivelvollisuuskoulutuksen pituuteen tai kustannuksiin ei asetusmuutoksella ole vaikutusta. Perustutkintoon johtava koulutus rahoitetaan oppisopimuksella tai valtionosuusrahoituksella, joten se on opiskelijalle ja yritykselle maksutonta. Kustannuksia aiheutuu oppisopimusopiskelijan lähikoulutuspäiviin osallistumisesta vastaavasti, kuten alla on kuvattu. Koko talotekniikan perustutkinnon, kylmäasentaja, suorittaa vuosittain keskimäärin hieman alle 100 henkilöä. Pätevyteen johtavan osatutkinnon suorittaa vuosittain noin 250 henkilöä.

Nykyisten säädösten mukaisesti päteväntyjen henkilöiden pätevyuden laajentaminen uusiin laitteisiin ja vaihtoehtoisiin kylmäaineisiin tarkoittaa arviolta viittä lisäkoulutuspäivää. Lisäkoulutukseen osallistumisen kustannus työnantajalle huomioiden asentajan keskimääräinen päiväpalkka sivukuluineen, matka- ja majoituskustannuksineen on noin 1500 euroa. Vastaavat

kustannukset aiheutuvat jatkossa pätevyyden uudistamisesta eli F-kaasuasetuksen tarkoittaman kertauskurssin suorittamisesta seitsemän vuoden välein.

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto perii maksuperustelain mukaisen maksun pätevöinnin todentamisesta. Maksu on tällä hetkellä 75 euroa. Pätevyyden uusimisesta perittävän maksun arvioidaan olevan 60 euroa.

F-kaasuasetuksen 10 artiklan 9 kohdan tarkoittama kertauskurssi on tarkoitettu edellisen asetuksen (EU 517/2014) mukaisen pätevyyden saaneille tietämyksen saamiseksi vaihtoehtoisista kylmäaineista ja energiatehokkuudeltaan paremmista laitteista. Seitsemän vuoden välein suoritettavan kertauskurssin olennainen tarkoitus on se, että sillä ylläpidetään tietämystä kylmäaineiden ja energiatehokkuuden kehityksestä.

Henkilöstön pätevyyden laajentamisesta vaihtoehtoisten kylmäaineiden käsittelyyn on hyötyä kylmäalalla toimiville toiminnanharjoittajille ja henkilöille. Vaihtoehtoisia kylmäaineita sisältävien laitteiden osuus markkinoilla kasvaa, jolloin olisi liiketoiminnan kannalta eduksi kyetä asentamaan ja huoltamaan erilaisia laitteita pätevästi ja turvallisesti.

Vaikutukset kylmäalan koulutusyrityksiin

Kylmäalan koulutusta järjestää Suomessa kymmenen oppilaitosta. Koulutusta järjestetään kysynnän perustella, joten pätevyysvaatimusten laajentuminen ja kertauskurssien järjestäminen kasvattaa niiden järjestämien opintojen kysyntää. Vaihtoehtoisten kylmäaineiden käsittelyn käytännön koulutusta varten oppilaitosten on investoitava uusiin laitteisiin tai koulutus on hoidettava muutoin osana kylmäalan yrityksissä tehtävää käytännön harjoittelua.

Vaikutukset laitteiden haltijoihin

F-kaasuasetuksella laajennetaan vuototarkastus – ja kirjanpitovelvollisuudet kylmäkuljetuksiin sekä hyötyajoneuvojen ja työkoneiden ilmastointilaitteisiin. Kylmäkuljetusalalla vuototarkastusten ei arvioida aiheuttavan lisäkustannuksia. Kylmälaitteiden moitteeton toiminta varmistetaan jo nykyisin huolellisesti, koska niiden toiminta on edellytys liiketoiminnan harjoittamiselle ja kylmäkuljetusten lämpötiloja myös valvotaan. Hyötyajoneuvojen ja työkoneiden ilmastointilaitteiden vuototarkastuksilla ylläpidetään näiden laitteiden toimintakykyä. Mikäli ilmastointilaitteita huolletaan säännöllisesti, täyttyy myös vuototarkastusvelvollisuus, koska huollossa tarkastetaan, ettei laite vuoda kylmäainetta. Ajoneuvon ilmastointilaitteen huolto, eli käytännössä vuototarkastus maksaa noin 100 euroa riippuen siitä pitääkö kylmäainetta lisätä ja mistä kylmäaineesta on kyse.

4.2.2 Vaikutukset kotitalouksiin

F-kaasuasetuksen mukainen laitteiden vuototarkastusvelvollisuus koskee laitteita, jotka sisältävät HFC-yhdisteitä yli viisi hiilidioksidiekvivalenttitonnia tai yli yksi kilogrammaa F-kaasuasetuksen liitteen II, ryhmän 1 aineita (tydyttämättömät (kloori)fluorihilivedyt eli HFO-yhdisteet). Tällaisia kiinteitä ilmastointilaitteita ja lämpöpumppuja käytetään kotitalouksissa ja esimerkiksi asunto-osakeyhtiöissä ja näin ollen laitteiden haltijoille aiheutuu lisäkustannuksia. Yleisimpiä kotitalouksien ilmalämpöpumppuja tarkastusvelvollisuus ei koske, koska niissä kylmäaineen määrä on lähes aina alle tarkastusrajan. Sen sijaan suuremmat lämpöpumput, joita Suomessa on Suomen lämpöpumppuyhdistyksen arvion mukaan noin 2000–3000 kappaletta, on vuototarkastettava. Vuototarkastus maksaa noin 200–500 euroa. Vuototarkastuksista on laitteiden haltijoille myös hyötyä, koska vain moitteettomasti toimiva laite on energiatehokas eli optimoitu sähkönkulutuksen suhteen.

Kotitalouksien käytössä olevia ajoneuvoja vuototarkastusvelvollisuus ei käytännössä koske, koska niissä kylmäaineen määrä on pienempi kuin edellä mainittu tarkastusraja.

4.2.3 Vaikutukset viranomaisiin ja valtion talouteen

Kunnan viranomaiset

F-kaasu- ja otsoniasetusten mukaisesti peruskorjauksen, kunnostus- tai purkutöiden yhteydessä käytöstä poistettujen solumuovi- ja laminoitujen levyjen erilliskeräysvelvollisuuden valvonta rakennustyömailla tarkoittaa yhden uuden jätejakeen huomioimista jätelain mukaisen valvonnan yhteydessä. Näin ollen se ei aiheuta merkittävää lisätyötä ympäristösuojelulain 23 §:n mukaiselle kunnan ympäristösuojeluviranomaiselle.

Kylmäkuljetusajoneuvojen huoltokirjanpidon valvonta olisi tarkoituksenmukaisinta sisällyttää osaksi elintarvikevalvontaviranomaisen ympäristönsuojelulain 24 §:n mukaisia tehtäviä. Kyseisen viranomaisen valvonta kattaa jo muutkin elintarvikehuoneistot ja kylmäkuljetusten lämpötilavalvonnan. Kunnan elintarvikevalvontaviranomaiselle ei arvioida aiheutuvan merkittävää lisätyötä.

Suomen ympäristökeskus

F-kaasuasetuksen ja otsoniasetuksen valvonnan tehostaminen ja viranomaisyhteistyön lisääminen sekä kansallisella että EU-tasolla edellyttää nykyistä suurempia viranomaisresursseja. Liikuvien laitteiden ilmastointilaitteiden vuototarkastusten valvonta eli käytännössä edellä kuvatun tyyppinen huoltokirjanpidon asiakirjavalvonta olisi Suomen ympäristökeskukselle kokonaan uusi tehtävä. Suomen ympäristökeskukselle arvioidaan aiheutuvan molempien asetusten toimeenpanosta ja valvonnasta yhteensä noin 8 henkilötyökuukauden lisäresurssitarpeet eli 60 000 euroa vuodessa 2025 alkaen. Tehostettujen valvontatoimien käynnistämiseen ja F-kaasuasetuksen voimaantulevista sovellettavista toiminnanharjoittajiin kohdistuvista uusista vaatimuksista tiedottamiseen tarvitaan kertaluontoisesti 2024 aikana 22 500 euroa (3 htkk).

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto

F-kaasuasetuksen mukaisesti henkilöiden ja toiminnanharjoittajien pätevyysvaatimukset laajenevat uusille sektoreille, kaikkiin kylmäaineisiin ja muuttuvat määräaikaisiksi. Kylmäalan pätevyysrekisterissä on noin 29 000 henkilöä, joiden pätevyys on jatkossa uusittava joka seitsemäs vuosi. Lisäksi jo pätevyityjen henkilöiden on täydennettävä pätevyyttensä voidakseen käsitellä kaikkia kylmäaineita tulevaisuudessa. Pätevyyden täydentämisen voi tehdä samalla kertaa kuin olemassa oleva pätevyys uusitaan ensimmäisen kerran. Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle aiheutuu pätevyyksien määräaikaisuudesta, pätevyyksien täydentämisestä ja valvonnasta kahden henkilötyövuoden lisäresurssitarve, 180 000 euroa vuodessa 2025 alkaen. Lisäksi Turvallisuus- ja kemikaaliviraston pätevyysrekisteriin tarvitaan muutoksia, joista arvioidaan aiheutuvan 100 000 euron kertakustannus.

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto perii pätevyyksien myöntämisestä maksuperustelain mukaisen työkustannuksia vastaavan maksun, jonka tuotto vuonna 2023 oli 297 835 euroa.

Vaikutukset valtion talouteen

Esityksen taloudelliset vaikutukset valvonnan, neuvonnan ja muun viranomaistoiminnan osalta tulevat olemaan julkiselle taloudelle arviolta yhteensä 240 000 euroa vuosittain.

Ympäristöministeriön osalta pysyvät kustannukset (60 000 euroa, 8 henkilötyökuukautta) kohdistuisivat Suomen ympäristökeskuksen toimintamenomomentille 35.01.04. Lisäksi kertaluonteisia kustannuksia aiheutuu Suomen ympäristökeskukselle vuonna 2024 valvonnasta ja neuvonnasta 22 500 euroa (3 htkk)

Työ- ja elinkeinoministeriön osalta Turvallisuus- ja kemikaaliviraston toimintamenomomentille 32.01.08. Turvallisuus- ja kemikaaliviraston määrärahalisäyksen vaatimat pysyvät resurssitarpeet katettaisiin maksuperustelain mukaisilla tuloilla. Lisäksi Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle esitetään kertaluonteisesti 100 000 euroa pätevyysrekisterin kehittämiseen vuonna 2025.

4.2.4 Ympäristövaikutukset

F-kaasut ja otsonikerrosta heikentävät aineet ovat ilmastoa hyvin voimakkaasti lämmittäviä kasvihuonekaasuja. F-kaasuasetuksen ja otsoniasetuksen mukaisilla toimilla vähennetään tehokkaasti niiden päästöjä. F-kaasu- ja otsoniasetusten yhteenlaskettu vähennys kasvihuonekaasupäästöissä on EU-tasolla noin 500 megatonnia hiilidioksidiekvivalenttia vuoteen 2050 mennessä. Tämä vastaa Suomen yli kymmenen vuoden kasvihuonekaasupäästöjä vuoden 2022 päästöihin verrattuna. Suomessa F-kaasuasetuksen arvioidaan vähentävän päästöjä XX megatonnia vuoteen 2035 mennessä [Arvio käytettävissä toukokuussa]. Tämä johtuu ennen kaikkea F-kaasujen käyttömäärän pienenemisestä ja vuotojen hallinnan paranemisesta. Lisäksi syntyy epäsuoria päästövähennyksiä, koska käyttöön otettavat uudet laitteet ovat nykyisiä laitteita energiatehokkaampia.

4.2.5 Muutetun ammattipätevyysvaatimuksen suhteellisuuden arviointi

Osana vaikutusarviointia on tehty ammatteja koskevan sääntelyn hyväksymistä edeltävästä suhteellisuusarvioinnista annetun valtioneuvoston asetuksen (376/2020) edellyttämä oikeasuhteisuuden arviointi. Arviointi on tehtävä, kun säädetään uutta tai muutetaan jo aikaisemmin säädettyä lainsäädäntöä, joka koskee ammattien sääntelyä. Säänneltyjä ammatteja koskevan sääntelyn valmistelusta vastaavan viranomaisen on varmistettava, että sääntely voidaan perustella yleisen edun mukaisilla tavoitteilla. Arvioinnissa on erityisesti harkittava, voidaanko uusia säädöksiä tai säädösten muuttamista perustella objektiivisesti yleiseen järjestykseen, yleiseen turvallisuuteen tai kansanterveyteen liittyvillä syillä taikka yleiseen etuun liittyvillä, uuden ammatteja koskevan sääntelyn hyväksymistä edeltävästä suhteellisuusarvioinnista annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2018/958) 6 artiklan 2 kohdassa tarkoitetuilla syillä.

Ehdotetussa ympäristönsuojelulain muutoksessa säädettäisiin kylmäaineita käsittelevän henkilön ja toiminnanharjoittajan vastuuhenkilön pätevyysvaatimuksista voimassa olevaa lakia laajemmin. Sääntely perustuu pääosin F-kaasuasetukseen ja sen nojalla annettaviin täytäntöönpanoasetuksiin. F-kaasuasetuksen 10 artiklan 14 kohdan mukaisesti jäsenvaltiot voivat säätää laajemmista pätevyysvaatimuksista.

Pätevyysvaatimuksia laajennettaisiin F-kaasuasetuksen mukaisesti eli pätevyyttä vaadittaisiin jatkossa kaikkien kylmäaineiden käsittelyssä, kaikkien kylmäkuljetusajoneuvojen jäähdytyslaitteita käsitteleviltä henkilöiltä ja liikkuvien laitteiden vuototarkastuksia tekeviltä henkilöiltä. Pätevyudet muuttuvat F-kaasuasetuksen mukaisesti määräaikaisiksi. Nykyiset Suomessa olevat

pätevyysvaatimukset ovat laajemmat kuin F-kaasuasetuksessa ja esityksen mukaan nämä kansalliset laajennukset säilytettäisiin. Kansalliset vaatimukset koskevat toiminnanharjoittajan vastuuhenkilön pätevyyttä ja laivojen kylmä- ja ilmastointilaitteita huoltavia henkilöitä.

Ehdotetut pätevyysvaatimukset ja pätevyden määräaikaisuus ovat perusteltavissa ottaen huomioon kylmäalan teknologian nopean kehityksen ja siirtymisen uudenlaisia riskejä aiheuttaviin kylmäaineisiin. Jotkin F-kaasuasetuksen tarkoittamat vaihtoehtoiset kylmäaineet ovat syttyviä, myrkyllisiä tai niitä sisältävissä laitteistoissa on kova paine. Niiden epäasianmukainen käsittely aiheuttaa välitöntä vaaraa sekä aineita ammatissaan käsitteleville henkilöille että sivullisille. Kylmäaineita käsittelevien henkilöiden riittävä ammattitaito turvaa siten yleistä etua. Seitsemän vuoden välein suoritettavan kertauskurssin olennainen tarkoitus on se, että sillä ylläpidetään tietämystä kylmäaineiden ja energiatehokkuuden kehityksestä. Kansallisella vastuuhenkilön pätevyysvaatimuksella varmistetaan tehtävissä tarvittava ammatillinen osaaminen. Vastuuhenkilö huolehtii siitä, että työt tehdään säädösten ja hyvän teknisen käytännön mukaisesti, sekä ohjeistaa ja valvoo töiden asianmukaista tekemistä. Uudet pätevyysvaatimukset täydentäisivät alalla jo toimivien, muiden kylmäaineiden käsittelyyn pätevöityneiden henkilöiden ja toiminnanharjoittajien osaamista ja siten edistäisi yleisesti koko kylmäalan toimintaa. Ehdotettuja pätevyysvaatimuksia voidaan täten pitää oikeasuhtaisena ja yleisen turvallisuuden kannalta hyväksyttävänä ja perusteltuna

Ammattipätevyden tunnustamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2005/36/EY on vahvistettu säännöt, joiden mukaisesti tiettyä ammattia sääntelevän jäsenvaltion on tunnustettava ammattipätevyys, joka on hankittu yhdessä tai useammassa muussa jäsenvaltiossa ja joka antaa kyseisen pätevyden haltijalle oikeuden harjoittaa siellä samaa ammattia. Suomessa direktiivi on pantu täytäntöön ammattipätevyden tunnustamisesta annetulla lailla. Säännellyllä ammatilla tarkoitetaan virkaa tai tehtävää, jonka aloittamisen tai harjoittamisen edellytyksenä on, että henkilö täyttää lainsäädännössä asetetut ammattipätevyyttä koskevat yksityiskohtaiset vaatimukset. Ammattipätevyydellä tarkoitetaan pätevyyttä, josta on osoituksena muodollista pätevyyttä osoittava asiakirja, pätevyystodistus tai ammattikokemus taikka näiden yhdistelmä. Vaatimukset voivat liittyä koulutukseen, työkokemukseen tai esimerkiksi tietyn kokeen suorittamiseen. Säännellyksi ammatiksi ei sen sijaan lueta tehtävää, johon edellytetään ainoastaan soveltuvaa koulutusta ja johon kelpoisuuden määrittää viime kädessä työnantaja tai viranomaisen.

Toiminnanharjoittajan vastuuhenkilön sääntelyn ei ole aiemmin katsottu tarkoittavan, että kyse olisi säännellystä ammatista, eikä sääntelyä koskevia tietoja ole ilmoitettu komission säänneltyjen ammattien tietokantaan. Uudet pätevyysvaatimukset ilmoitetaan tietokantaan ehdotetun lain vahvistamisen jälkeen.

F-kaasuasetuksen 10 artiklan 10 kohdassa säädetään EU-alueella hankitun ammattipätevyden tunnustamisesta. Turvallisuus- ja kemikaalivirasto toimisi 162 §:n nojalla ammattipätevyden tunnustamisesta annetussa laissa tarkoitettuna toimivaltaisena viranomaisena.

5 Muut toteuttamisvaihtoehdot

5.1 Vaihtoehdot ja niiden vaikutukset

F-kaasu- ja otsoniasetus ovat suoraan velvoittavaa EU-lainsäädäntöä jäsenvaltioissa, jolloin liikkumavaraa kansallisessa täytäntöönpanossa on vain, mikäli se voidaan perustella ympäristönsuojelu – perusteella. F-kaasuasetuksen mukaisilla käytön vähentämiseen liittyvillä toimilla F-kaasujen päästöjä ehkäistään niin tehokkaasti, ettei uusia kansallisia lisätoimia arvioitu tarpeelliseksi.

F-kaasuasetus mahdollistaa henkilöiden ja toiminnanharjoittajien pätevyysvaatimuksista säättämisen laajemmin. Nykyisissä kansallisissa säädöksissä edellytetään, että toiminnanharjoittajan vastuuhenkilö on itse pätevä. Valmistelussa tarkasteltiin vaihtoehtoa, jossa vastuuhenkilön ei tarvitsisi olla pätevä, vaan toiminnanharjoittajan päteväntiimi riittäisi vastuuhenkilön nimeäminen ja komission pätevyysvaatimuksia koskevien täytäntöönpanosäädösten mukaiset minimivaatimukset eli että päteväntiimiä edellyttäviä toimia suorittavat pätevöidyt henkilöt ja heillä on käytössään tarvittavat välineet. Vastuuhenkilön pätevyys on kuitenkin edellytyksenä toiminnan asianmukaisuuden varmistamisessa, joten se esitetään säilytettäväksi. Vaatimus vastaisi esimerkiksi ehdotetun paloturvallisuuslaitelain (HE 106/2023 vp) vaatimusta. Huoltoasetuksen uusimisen yhteydessä tarkastellaan kuitenkin vastuuhenkilön pätevyysvaatimusten sisältöä.

F-kaasuasetuksen 5 artiklan 3 kohdan c -alakohdan tarkoittamien raskaiden hyötyajoneuvojen, pakettiautojen, työkoneiden ja muiden liikennevälineiden ilmastointilaitteiden vuototarkastusten eli käytännössä laitteiden huoltokirjanpidon valvonnan järjestämistä katsastusten yhteydessä tarkasteltiin. Huoltokirjanpidon tarkastaminen osana katsastusta edellyttäisi katsastussääntelyn muutosta. Se myös lisäisi katsastukseen tarvittavaa aikaa ja siten kustannuksia. Käytännössä katsastuksessa haaste olisi tunnistaa laitteet, joita vuototarkastusvelvollisuus koskee. Kuitenkin pääasiallinen syy sille miksi valvontaa ei ehdoteta katsastuksen yhteyteen on, että edellä mainituista laitteista vain pieni osa rekisteröidään ja on siten ajoneuvolainsäädännön mukaisesti katsastettava. Työkoneiden ja muiden liikennevälineiden valvonta olisi siis järjestettävä erikseen muulla tavalla. Näin ollen katsottiin tarkoituksenmukaisemmaksi esittää liikkuvien laitteiden ilmastoinnin vuototarkastusten valvontaa keskitettäväksi Suomen ympäristökeskukselle.

5.2 Ulkomaiden lainsäädäntö ja muut ulkomailla käytetyt keinot

Muissa Pohjoismaissa henkilöiden pätevyysvaatimukset ovat olleet laajemmat kuin mitä kumottiin F-kaasuasetus edellyttää eli tilanne on ollut sama kuin Suomessa. Tanskassa ja Norjassa ollut lisäksi käytössä F-kaasuja ja niitä sisältäviä laitteita koskevia EU-säännöksi tiukempia rajoituksia.

6 Lausuntopalaute

[lausuntokierroksen jälkeen]

7 Säännöskohtaiset perustelut

21 §. Valtion viranomaiset. Pykälän 3 momentissa muutetaan viittaukset voimassa oleviin F-kaasu ja –otsoniasetuksiin. Suomen ympäristökeskuksen tehtäviin sisältyisi jatkossa uusi liikkuessa laitteissa olevien ilmastointilaitteiden vuototarkastusten valvonta.

17 luku. Otsonikerrosta heikentävät aineet, fluoratut kasvihuonekaasut ja niille vaihtoehtoiset kylmäaineet. Luvun otsikkoon lisättäisiin maininta vaihtoehtoisista kylmäaineista, joita käytetään korvaamaan otsonikerrosta heikentäviä aineita ja F-kaasuja. Tällaisia kylmäaineita ovat esimerkiksi luonnolliset kylmäaineet, joilla tarkoitetaan hiilivetyjä, kuten esimerkiksi pentaani ja propaani, hiilidioksidia ja ammoniakkeja. Luvun otsikko kattaisi myös mahdollisesti muut myöhemmin markkinoille tulevat vaihtoehtoiset kylmäaineet. Tämä vastaisi F-kaasuasetuksen muotoilua, jossa viitataan F-kaasujen asiaankuuluviin vaihtoehtoihin tarkentamatta mitä kaikkia kaasuja tarkoitetaan. Tarkoituksena on varmistaa kaikkien kylmäaineiden turvallinen käsittely pätevien henkilöiden toimesta ja samalla laitteiden toiminta energiatehokkaasti.

159 §. Vaadittava pätevyys ja sen osoittaminen. Pykälän otsikosta poistettaisiin maininta käsiteltävistä kylmäaineista, koska luku 17 käsittelee vain kylmäaineita. Pykälän momentissa yhdenmukaistettaisiin jäähdytys-, ilmastointi- ja lämpöpumppulaiteista käytetty termi (anläggning) vastaamaan F-kaasuasetuksen ruotsinnosta (utrustning). Pykälän 1 momentissa kuvattaisiin millaisia kylmäaineita sisältävät laitteet ja mitkä laitteille tehtävät toimet edellyttävät henkilöiden ja toiminnanharjoittajien pätevointiä. Pykälään lisättäisiin viittaus F-kaasuasetuksen liitteisiin I ja II sekä vaihtoehtoisin kylmäaineisiin F-kaasuasetuksen edellyttämällä tavalla. Kansallinen vaatimus vaihtoehtoisia kylmäaineita käsittelevien henkilöiden pätevöinnistä koskisi pykälän 1 momentin 1) -alakohdan mukaisesti kylmäkuljetusajoneuvojen jäähdytyslaitteistoja ja 2) -alakohdan mukaisesti ajoneuvojen ilmastointilaitteita, koska on tärkeää varmistaa myös liikkuvien laitteiden turvallinen käsittely.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin pätevointijärjestelmästä Suomessa. Voimassa olevaan ympäristönsuojelulakia vastaavasti jäähdytys-, ilmastointi- ja lämpöpumppualalla pätevyys osoitetaan ammatillisessa tutkinnossa. Tämä menettely koskisi F-kaasuasetuksen edellyttämällä tavalla jatkossa myös kylmäkuljetusajoneuvojen jäädytysyksiköiden käsittelyä. Muilla toimialoilla Turvallisuus- ja kemikaalivirasto hyväksyisi tahot, jotka voivat järjestää kokeita pätevyyden osoittamiseksi.

161 §. Toiminnan vastuuhenkilö ja laitteet. Pykälän 1 momentissa säädettäisiin vastuuhenkilön pätevyysvaatimuksista. Esityksellä täsmennettäisiin, että vastuuhenkilö voi olla toiminnanharjoittaja tai hänen palveluksessaan oleva henkilö. Vastuuhenkilöllä olisi oltava nykyistä säännöstä vastaavasti pätevyys. Esityksen mukaan vastuuhenkilön ei tarvitsisi enää olla toiminnanharjoittajan pääasiallisessa palveluksessa, mutta hänellä on kuitenkin oltava tosiaasiainen mahdollisuus huolehtia tehtävästään. Tämä yhdenmukaistaisi käytäntöä esimerkiksi paloturvallisuuslaitesäädösten kanssa. F-kaasuasetuksen mukaisesti kylmäkuljetus-kuorma-autoja ja -perävaunuja käsittelevän toiminnanharjoittajan tulisi nimetä vastuuhenkilö. Lisäksi pykälään lisättäisiin voimassa olevaa huoltoasetusta vastaavasti, että laivojen ja vesialusten jäähdytys-, lämpöpumppu- ja ilmastointilaitteita käsittelevin toiminnanharjoittajien ei tarvitse nimetä vastuuhenkilöä.

Pykälän 2 momentissa säädetään asetuksen antovaltuudesta koskien toiminnassa tarkoitettuja laitteita ja välineitä. Asetuksen antovaltuutta täydennettäisiin lisäämällä siihen maininta vuototarkastuksista, sillä huoltoasetus koskee vuototarkastuksiin tarvittavia laitteita ja välineitä.

162 §. Pätevyyden todentaminen ja voimassaolo. Koska pätevyudet F-kaasuasetuksen mukaisesti muuttuvat määräaikaisiksi, pykälän otsikkoon lisättäisiin maininta pätevyyden voimassaolosta. F-kaasuasetuksen mukaisesti jäsenvaltioiden on varmistettava, että pätevöidyt henkilöt osallistuvat kertauskurssille tai muutoin uudistavat pätevyytensä vähintään joka seitsemäs vuosi. Tämän vuoksi pykälän 1 momenttiin lisättäisiin säännös pätevyydestä todentamisen määräaikaisesta voimassaolosta. Pykälän 2 momentissa korjattaisiin viittaus F-kaasu- ja otsoniasetuksen nojalla annettaviin säädöksiin eli käytännössä komission täytäntöönpanoasetuksiin ja täsmennettäväksi millä aloilla toimivan toiminnanharjoittajan ei tarvitse nimetä vastuuhenkilöä huomioiden sekä F-kaasuasetuksen vaatimukset että kansalliset pätevyysvaatimukset.

Pykälän 4 momentissa säädetään asetuksen antovaltuudesta pätevointiä koskevien ilmoitusten sisällöstä ja menettelyistä. Asetuksen antovaltuutta täydennettäisiin lisäämällä siihen valtuutus säätää tarkemmin myös pätevyyden uusimiseen liittyvistä menettelyistä.

163 §. Vuototarkastukset. Pykälän 1 momentissa, joka on informatiivinen viittaus F-kaasu- ja otsoniasetukseen, muutettaisiin viittaukset F-kaasu- ja otsoniasetuksen artikloihin. Pykälän 3

momentin asetuksenantovaltuutusta lievennettäisiin eli valtioneuvoston asetus voitaisiin antaa tarvittaessa.

164 §. Pätevyysrekisteri ja julkinen tietopalvelu. Pykälässä olevaa sääntelyä täsmennettäisiin vastaamaan nykyistä paremmin niitä vaatimuksia, joita henkilörekistereistä säätämiseksi on asetettu. Pykälän 1 momentin mukaan Turvallisuus- ja kemikaalivirasto on rekisterin rekisterinpitäjä. Rekisteriä pidettäisiin ehdotetussa laissa säädettyjen tehtävien hoitamista, erityisesti pätevoityneiden henkilöiden ja toiminnanharjoittajien toiminnan valvontaa varten, sekä sen tueksi, että palveluja käyttävät voivat varmistua toiminnan asianmukaisuudesta. Pykälän 1 momenttiin lisättäisiin, että Turvallisuus- ja kemikaaliviraston ylläpitämään pätevyysrekisteriin lisätään myös tiedot 159 § 2 momentin b kohdan mukaisesti hyväksytyistä pätevyyskokeiden järjestäjistä.

Pykälän 2 momentin mukaisesti pätevoityneistä toiminnanharjoittajien vastuuhenkilöiden pätevointiä koskeva lupanumero ja tieto pätevyuden voimassaolosta tallennettaisiin rekisteriin. Pykälän 3 momenttiin lisättäisiin nämä samat tiedot pätevoityneistä henkilöistä.

Pykälän 4 momentissa säädettäisiin, että rekisteriin tallennettaisiin pätevyyskokeiden järjestäjistä pätevyyskokeen järjestäjän nimi, toimipaikan osoite ja 159 § 2 momentissa tarkoitetun kokeen toimiala.

Pykälän 5 momenttiin lisättäisiin viittaus viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 16 §:n 3 momenttiin, jossa säädetään edellytyksistä antaa henkilörekisteristä tietoja sähköisessä muodossa. Julkisen tietoveron välityksellä annettaviin tietoihin lisättäisiin edellä 1-3 momenteissa tarkoitetut tiedot eli toiminnanharjoittajan vastuuhenkilön lupanumero ja pätevyuden voimassaolo, pätevoidyn henkilön lupanumero ja pätevyuden voimassaolo sekä tiedot pätevyyskokeiden järjestäjän nimestä, toimipaikan osoitteesta ja kokeen toimialasta.

Henkilöiden lupanumero on F-kaasuasetuksen mukaisesti oltava laitekohtaisessa huoltokirjanpidossa, jolla osoitetaan, että laitteiden vuototarkastukset on tehty säännösten edellyttämällä tavalla. Lisäksi F-kaasuasetuksen mukaan yrityksillä, joka antaa pätevyyttä edellyttävän toimen toisen yrityksen tehtäväksi, on velvollisuus varmistua siitä, että toisella yrityksellä on tarvittava pätevyys. Henkilöiden ja toiminnanharjoittajien vastuuhenkilöiden lupanumeron ja pätevyuden voimassaolotiedon saatavilla oleminen helpottaisi valvontaa. Jos tiedot tulisi aina erikseen pyytää rekisterin pitäjältä, se voisi hankaloittaa myös kansalaisen oikeuksien varmistamista.

165 §. Tietojen toimittaminen fluoratuista kasvihuonekaasuista. Pykälän 1 momenttiin tehtäisiin tekninen muutos eli viitattaisiin EU:n kasvihuonekaasupäästöjen raportoinnin osalta voimassa olevaan säädökseen. Pykälässä täsmennettäisiin, että tietojen toimittamisvelvollisuus koskee F-kaasuasetuksen mukaisesti myös F-kaasuasetuksen liitteessä III olevia aineita. Pykälään lisättäisiin velvollisuus toimittaa pyydetessä Suomen ympäristökeskukselle tietoja talteenotettujen kylmäaineiden määrästä. Näiden tietojen toimittamisvelvollisuus koskisi pykälässä mainittuja kylmäaineita sisältäviä laitteita asentavia, huoltavia tai jätehuoltoa tekeviä toiminnanharjoittajia. Tieto talteenotetuista ja siten kierrätettävissä olevista kylmäainemääristä vähentäisi tarvetta hankkia tai tuoda maahan uusia kylmäaineita synnyttäen uusia toimintamalleja ja mahdollisuuksia kylmäaineiden talteenotolle, kierrätykselle ja regeneroinnille. Tieto mahdollistaisi myös valvontaa, kun pystyttäisiin vertaamaan talteenotettuja määriä hävitettyjen, kierrätettyjen ja regeneroitujen aineiden määriin.

183 §. *Aineita, kemikaaleja, valmisteita, tuotteita, laitteita ja koneita koskevat kiellot ja määräykset.* Pykälän 2 momentista poistettaisiin viittaus kumottuun otsonikerosta heikentävistä aineista 216 §:n nojalla annettuun valtioneuvoston asetukseen ja muutettaisiin säännösten järjestystä ryhmittelemällä kaikki F-kaasuihin liittyvät seikat peräkkäin.

225 §. *Ympäristönsuojelulain rikkominen.* Pykälän 1 momentin 7 kohtaa päivitetäisiin viittauksilla F-kaasu- ja otsoniasetusten asianomaisiin artikloihin ja ympäristönsuojelulain asianmukaisiin pykäliin sekä huoltoasetukseen.

Momentin 7 kohdasta siirrettäisiin uudeksi 7 a) kohdaksi epäpuhtauksien päästöjä ja siirtoja koskevan eurooppalaisen rekisterin perustamisesta ja neuvoston direktiivien 91/689/ETY ja 96/61/EY muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 166/2006 rikkominen, joka on F-kaasu- ja otsoniasetuksista erillinen asia.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2025.

Kylmäkuljetusajoneuvojen jäähdytyslaitteita ja orgaanisia Rankine-prosesseja käsittelevien henkilöiden ja toiminnanharjoittajien pätevyysvaatimusten täyttämiseksi annettaisiin siirtymäaikaa 12.3.2027 saakka.

Voimassa olevan lain nojalla pätevöityjen henkilöiden ja toiminnanharjoittajien olisi uusittava pätevyytensä osallistumalla kertauskurssille tai läpäistävä arviointiprosessi viimeistään 12.3.2027. Siihen saakka henkilöt ja toiminnanharjoittajat voisivat toimia nykyisten pätevyystodistustensa turvin.

8 Lakia alemman asteinen sääntely

Ympäristönsuojelulain nojalla annettaisiin asetus, jolla korvattaisiin voimassa oleva huoltoasetus. Asetus annettaisiin sen jälkeen, kun komission täytäntöönpanoasetukset henkilöiden pätevöinnin vähimmäisvaatimuksista F-kaasuasetuksen 10 artiklan 8 kohdan mukaisesti on annettu.

9 Voimaantulo

Ehdotetaan, että laki tulee voimaan 1.1.2025.

10 Toimeenpano ja seuranta

Lakiin ehdotettujen pätevöintiä koskevien säännösten toimeenpanosta vastaa pääosin Turvallisuus- ja kemikaalivirasto, joka todentaa kylmäalan henkilöiden ja toiminnanharjoittajien pätevöinnit ja hyväksyy pätevyyskokeiden järjestäjät. Turvallisuus- ja kemikaalivirasto laatii näihin liittyvät uudet ohjeistukset ja lomakkeet. Lainsäädännön uudistumista koskeva Turvallisuus- ja kemikaaliviraston viestintä ja neuvonta kohdistuu pääasiassa kylmäalan toiminnanharjoittajiin. Suomen ympäristökeskus huolehtii yleisestä säädösuudistuksista tiedottamisesta sekä laitteistojen haltijoille ja valvojille kohdennetusta viestinnästä.

Säännösten toimivuutta seurataan Suomen ympäristökeskukselta, Turvallisuus- ja kemikaalivirastolta, muilta valvontaviranomaisilta, alan toimijoilta ja sidosryhmiltä saatujen tietojen avulla.

11 Suhde muihin esityksiin

11.1 Erikseen toteutettavat täytäntöönpanotoimet

Jäsenvaltioiden on ilmoitettava F-kaasuasetuksen 31 artiklan ja otsoniasetuksen 27 artiklan mukaisten seuraamussäännösten täytäntöönpanosta komissiolle viimeistään 31.12.2025. Hallinnollisten seuraamusmaksujen sisällyttämistä ympäristönsuojelulakiin tarkastellaan myöhemmin yhdessä saman aikaisesti täytäntöön pantavien ympäristösäädösten kanssa.

Jätelain ja sen nojalla jätteistä annetun valtioneuvoston asetuksen (978/2021) muutosten yhteydessä arvioidaan myös, onko niihin tarvetta lisätä informatiivinen viittaus F-kaasuasetuksen 8 artiklan ja otsoniasetuksen 20 artiklan edellyttämään solumuovieristeiden erilliskeräykseen.

11.2 Suhde talousarvioesitykseen

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston henkilöiden ja toiminnanharjoittajien päteväntiin liittyvät tehtävät laajenisivat F-kaasuasetuksen ja esityksen johdosta merkittävästi. Määrärahalisäyksen vaatimat resurssitarpeet katettaisiin maksuperustelain mukaisilla tuloilla. Ehdotuksesta johtuen momentille 12.32.20 Turvallisuus- ja kemikaaliviraston tulot arvioidaan kertyvän momentille 32.01.08 180 000 euroa ja vastaava summa esitetään budjetoitavaksi momentille 32.01.08 Turvallisuus- ja kemikaaliviraston toimintamenot. Tämän lisäksi IT-järjestelmän kehittämiseen kertaluonteinen menolisäys vuonna 2025 olisi 100 000 euroa.

Suomen ympäristökeskuksen laajenevien valvonta- ja neuvontatehtävien johdosta esityksestä aiheutuisi 8 henkilötyökuukautta vastaava lisähenkilöresurssitarve eli 60 000 euroa vuodesta 2025 alkaen.

Esitys liittyy esitykseen valtion vuoden 2025 talousarvioksi ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

12 Suhde perustuslakiin ja säätämisjärjestys

Elinkeinovapaus

Perustuslain 18 §:n mukaan jokaisella on oikeus hankkia toimeentulonsa valitsemallaan työllä, ammatilla tai elinkeinolla. Perustuslakivaliokunta on käytännössään pitänyt elinkeinovapautta pääsääntönä, mutta katsonut elinkeinotoiminnan luvanvaraistamisen olevan poikkeuksellisesti mahdollista (PeVL 48/2017 vp, s. 2, PeVL 46/2016 vp, s. 3, PeVL 13/2014 vp, s. 2). Rajoitusten tulee olla täsmällisiä ja tarkkarajaisia ja niiden olennainen sisältö, kuten rajoitusten laajuus ja edellytys, tulee ilmetä laista (esimerkiksi PeVL 9/2005 vp).

Perustuslakivaliokunta on vakiintuneesti katsonut, että perusoikeusrajoitusten on täytettävä oikeasuhtaisuuden vaatimus. Tämä merkitsee, että rajoitusten tulee olla välttämättömiä hyväksyttävän tarkoituksen saavuttamiseksi. Jokin perusoikeuden rajoitus on sallittu ainoastaan, jos tavoite ei ole saavutettavissa perusoikeuteen vähemmän puuttuvien keinoin. Rajoitus ei saa mennä pidemmälle kuin on perusteltua ottaen huomioon rajoituksen taustalla olevan yhteiskunnallisen intressin painavuus suhteessa rajoitettavaan oikeushyvään (PeVM 25/1994 vp, s. 5, PeVL 15/2016 vp, s. 3 ja PeVL 18/2013 vp, s. 3).

Perustuslain 20 §:n mukaan julkisen vallan on pyrittävä turvaamaan jokaiselle oikeus terveellisen ympäristöön ja vastuu ympäristöstä kuuluu kaikille. Nyt ehdotetulla henkilöiden ja

toiminnanharjoittajien pätevyysvaatimusten laajennuksella turvataan elinkeinonharjoittajan ja kansalaisten perustuslain 20 §:n 1 momentissa säädettyjä tavoitteita.

Esityksessä on kyse perustuslain 18 §:n elinkeinovapauden ja ympäristöperusoikeuden välisestä punninnasta, jossa elinkeinon rajoituksella katsotaan suojattavan ympäristöä ja terveyttä. Lakimuutoksella varmistettaisiin kaikkien kylmäaineiden asiamukainen käsittely, mikä parantaa oikeutta terveelliseen ja turvalliseen ympäristöön. Ehdotettu muutos on perustuslakivaliokunnan huomioimalla tavalla tarkkarajainen, täsmällinen ja suhteellisuusperiaatteen mukainen. Siten esityksessä tarkoitettua rajoitusta perustuslain 18 §:n säädettyyn elinkeinovapauteen voidaan pitää perusteltuna.

Henkilötietojen suoja

Lakiin ehdotetut muutokset sisältäisivät sääntelyä viranomaisen ylläpitämästä rekisteristä, johon tallennettaisiin myös henkilötietoja. Laki olisi tältä osin merkityksellinen perustuslain 10 §:ssä turvatun yksityiselämän ja henkilötietojen suojan kannalta. Jokaisen yksityiselämä on perustuslain 10 §:n 1 momentin mukaan turvattu. Henkilötietojen suojasta säädetään tarkemmin lailla.

Perustuslakivaliokunta on vakiintuneessa käytännössään pitänyt henkilötietojen suojan kannalta tärkeinä säänneltävinä asioina ainakin rekisteröinnin tavoitetta, rekisteröitävien henkilötietojen sisältöä, niiden sallittuja käyttötarkoituksia mukaan luettuna tietojen luovutettavuus sekä tietojen säilytysaika henkilörekisterissä ja rekisteröidyn oikeusturvaa. Näiden seikkojen sääntelyn lain tasolla tulee lisäksi olla kattavaa ja yksityiskohtaista (PeVL 14/2018 vp, s. 2, PeVL 25/1998 vp, s. 2). Lailla säättämisen vaatimus koskee myös mahdollisuutta luovuttaa henkilötietoja teknisen käyttöyhteyden avulla (PeVL 11/2008 vp, s. 3, PeVL 12/2002 vp, s. 5). Yksityiselämän ja henkilötietojen suojan kannalta olennaista on lisäksi, että internetiin sijoitettavasta henkilörekisteristä tietoja ei voida hakea erilaisina massahakuina, vaan esimerkiksi ainoastaan yksittäisinä hakuina (PeVL 35/2020 vp, s. 4, PeVL 2/2018 vp, s. 7, PeVL 17/2016 vp, s. 7, PeVL 32/2008 vp, s. 3/I).

Perustuslakivaliokunnan mukaan on lähtökohtaisesti riittävää, että sääntely täyttää tietosuojasetuksessa asetetut vaatimukset. Valiokunnan mukaan henkilötietojen suoja tulee jatkossa turvata ensisijaisesti tietosuojasetuksen ja säädetävän kansallisen yleislainsäädännön nojalla. Kansallisen erityislainsäädännön säätämiseen tulee siten suhtautua pidättyväisesti ja rajata sellainen vain välttämättömään tietosuojasetuksen salliman kansallisen liikkumavaran puitteissa (PeVL 14/2018 vp, s. 4–5.)

Tietosuojasetuksen lähtökohtana on, että käsiteltävien henkilötietojen olisi oltava riittäviä ja olennaisia ja rajoitettava siihen, mikä on välttämätöntä niiden käsittelyn tarkoitusten kannalta. Tietosuojasetuksen 6 artiklassa säädetään henkilötietojen käsittelyn lainmukaisuudesta. Tietosuojasetuksen mukaan käsittely on lainmukaista, jos se on tarpeen rekisterinpitäjän lakisääntövelvoitteen noudattamiseksi tai rekisterinpitäjälle kuuluvan julkisen vallan käyttämiseksi (6 artiklan 1 kohdan c ja e alakohta). Julkisen sektorin henkilötietojen käsittelyn tulisi lähtökohtaisesti perustua näihin henkilötietojen käsittelyn oikeusperusteisiin.

Ehdotetun 164 §:n mukaan Turvallisuus- ja kemikaaliviraston rekisteriin pätevyityneistä henkilöistä ja toiminnanharjoittajista lisättäisiin valvonnan kannalta merkityksellisiä tietoja sekä tiedot hyväksytyistä pätevyyskokeiden järjestäjistä. Kaikkiin edellä mainittuihin sisältyisi henkilötietojen käsittelyä.

Rekisteröitävien henkilötietojen sisältö olisi 164 §:ssä säädetty tarkasti ja rekisteriin merkittäisiin ainoastaan sellaisia henkilötietoja, jotka ovat välttämättömiä valvonnassa sekä sen varmistamiseksi, että laissa tarkoitettuja palveluja tarvitsevat voivat varmistua toiminnan asianmukaisuudesta.

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston oikeus käsitellä henkilötietoja ehdotetulla tavalla perustuisi sen lakisääteisten tehtävien hoitamiseen. Henkilötietojen sallittuja käyttötarkoituksia olisivat Turvallisuus- ja kemikaaliviraston suorittama valvonta ja tietojen antaminen yleisessä tietoverkossa laissa tarkoitettujen toimijoiden toiminnan asianmukaisuuden varmistamiseksi.

Ehdotetun 164 §:n mukaan Turvallisuus- ja kemikaalivirasto on pykälässä tarkoitettujen rekisterin rekisterinpitäjä. Rekisterinpitäjästä säätäminen on mahdollista kansallisen liikkumavaran puitteissa yleisen tietosuojasetuksen nojalla (4 artiklan 7 kohta). Perustuslakivaliokunta on etenkin perusoikeuskytkentäisen sääntelyn yhteydessä pitänyt välttämättömänä, että toimivaltainen viranomaisilme ilmenee laista yksiselitteisesti (PeVL 21/2001 vp, s. 4/I)

Ehdotetun 164 §:n mukaan Turvallisuus- ja kemikaaliviraston rekisteristä olisi julkisen tietopalvelun eli Turvallisuus- ja kemikaaliviraston verkkosivujen kautta mahdollista hakea pätevytyihin henkilöihin, toiminnanharjoittajiin ja pätevyyskokeiden järjestäjiin liittyviä tietoja. Palvelun kautta olisi mahdollista saada tietoja toiminnanharjoittajan nimistä, yritys- ja yhteisötunnuksista, toimipaikkojen osoitteista, toimintaoikeuksista, rekisteröintitunnuksista sekä toiminnan vastuuhenkilön nimistä, lupanumeroista ja pätevyuden voimassaolosta. Pätevytyneistä henkilöistä saatavilla olisivat henkilön nimi, kunta, toimintaoikeus, lupanumero ja pätevyuden voimassaolo. Lisäksi tietoja saisi pätevyyskokeen järjestäjien nimistä, toimipaikkojen osoitteista ja kokeen toimialasta. Tietoja voisi hakea vain yksittäisinä hakuina eli ei massahakuina.

Julkisen tietopalvelun kautta palveluja hankkivalla olisi pääsy tiettyihin henkilötietoihin, jotka ovat keskeisiä toimijoiden pätevyuden tunnistettavuuden kannalta. Tietopalvelun tarkoitus on mahdollistaa asiantuntevien ja turvallisten palvelujen käyttöä, jolloin olisi perusteltua, että myös tiettyjä henkilöihin ja yrityksiin liittyviä henkilötietoja on yleisesti saatavilla. Muussa tapauksessa tiedot tulisi aina erikseen pyytää rekisterin pitäjältä, mikä voi hankaloittaa esimerkiksi kansalaisen oikeuksien varmistamista. Julkisen tietopalvelun yhteiskunnallisten hyötyjen arvon voidaan arvioida perusoikeuksien toteutumisen turvaamisvaikutus huomioiden olevan sellainen, että se perustelee henkilötietojen suojan tietynasteisen rajoittamisen tietynlaisten henkilötietojen jakamisella julkisessa tietopalvelussa.

Esitettyä sääntelyä voidaan näin ollen pitää välttämättömänä ja oikeasuhteisena tietosuojasetuksen 23 artiklan 1 kohdan g, h ja i alakohtien perusteella ja ottaen huomioon, että tietosuojasetuksen 12–22 artiklan mukaiset rekisteröidyn oikeudet ovat käytettävissä ja rekisterinpitäjä vastaa näihin liittyvistä velvoitteistaan.

Asetuksenantovaltuudet

Perustuslain 80 §:n mukaan tasavallan presidentti, valtioneuvosto ja ministeriö voivat antaa asetuksia perustuslaissa tai muussa laissa säädetyn valtuuden nojalla. Lailla on kuitenkin säädettävä yksilön oikeuksien ja velvollisuuksien perusteista sekä asioista, jotka perustuslain mukaan muuten kuuluvat lain alaan.

Perustuslakivaliokunnan vakiintuneen käytännön mukaisesti lainsäädäntövallan delegoinnin sallittavuuden arvioinnissa kiinnitetään yleisesti huomiota valtuuttavan säännöksen täsmällisyyteen ja tarkkarajaisuuteen (HE 1/1998 vp, s. 131, PeVL 11/1999 vp, s. 2/I).

Ehdotettu laki sisältää useita asetuksenantovaltuuksia. Valtuutussäännökset on sijoitettu ja asiallisesti kytketty säänneltävää asiaa koskevaan pykälään. Voimassa olevaa lakia vastaavat valtuuden koskevat henkilöiden ja toiminnanharjoittajien koulutus- ja pätevyysvaatimusten yksityiskohtaista sisältöä, Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle tehtävien pätevyyden todentamiseen liittyvien ilmoitusten sisältöä ja ilmoitusmenettelyä, säännöksiä laitteiden ja järjestelmien käsittelyssä tarvittavista laitteista ja välineistä, vuototarkastuksen suorittamista ja huolto- ja tarkastuspäiväkirjan sisältämistä tiedoista sekä päästöjen raportointia varten tarvittavista tiedoista ja niiden toimittamismenettelystä. Ehdotettu uusi asetuksenantovaltuus 162 §:ssä koskisi pätevöinnin uusimiseen liittyviä menettelyjä, kuten vaadittavan kertauskurssin sisältöä. Kertauskurssin sisällöstä voidaan yksityiskohtaisesti säätää vasta kun komission F-kaasuasetuksen nojalla antamat täytäntöönpanoasetukset on annettu. Esitetyt valtuudet on kuvattu täsmällisesti ja tarkkarajaisesti. Valtuutussäännösten voi katsoa täyttävän perustuslain 80 §:n vaatimukset.

Ahvenanmaan toimivalta

Ahvenanmaan itsehallintolain (1144/1991) 18 §:n 10 kohdan mukaan luonnon- ja ympäristön suojelua koskevat asiat kuuluvat Ahvenanmaan maakunnan lainsäädäntövaltaan. Nyt ehdotettu sääntely koskee asioita, jotka itsehallintolain mukaan kuuluvat Ahvenanmaan maakunnan lainsäädäntövaltaan. Maakuntahallitus on vuonna 2011 valtuuttanut Turvallisuus- ja kemikaaliviraston rekisteröimään maakunnan kylmälaiteliitteet ja henkilöitä koskevat pätevyudet. Maakunta valvoo pätevyysvaatimusten noudattamista.

Edellä esitetyn mukaisesti esitys on sopusoinnussa perustuslain kanssa ja siihen sisältyvä laki voidaan käsitellä eduskunnassa tavanomaista lainsäädäntömenettelyä noudattaen.

Ponsi

Koska Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksissa fluoratuista kasvihuonekaasuista ja otsonikerrosta heikentävistä aineista on säännöksiä, joita ehdotetaan täydennettäväksi lailla, annetaan eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

ympäristönsuojelulain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan lain 21 § 4 momentti, 17 luvun otsikko, 159 § 1 ja 2 momentti, 161 – 165 §, 183 § 3 momentti ja 225 § 1 momentin 7 kohta, sellaisina kuin niistä ovat 21 §:n 4 momentti laissa 963/2022, 159 §:n 2 momentti, 161, 162, ja 164 § laissa 215/2017, 159 §:n 2 momentti laissa 557/2017, 163 ja 165 § laissa 423/2015, 183 §:n 3 momentti laissa 1018/2018 ja 225 §:n 1 momentin 7 kohta laissa 1166/2018, sekä

lisätään lain 225 §:ään 1 momenttiin uusi 7 a-kohta seuraavasti:

21 §

Valtion viranomaiset

Suomen ympäristökeskus toimii otsonikerrosta heikentävistä aineista ja asetuksen (EY) N:o 1005/2009 kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 590/2024, jäljempänä *otsoniasetus*, sekä fluoratuista kasvihuonekaasuista, direktiivin (EU) 2019/1937 muuttamisesta ja asetuksen (EU) N:o 517/2014 kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 573/2024, jäljempänä *F-kaasuasetus*, mukaisena toimivaltaisena viranomaisena sekä valvoo näiden asetusten noudattamista, jollei muualla tässä laissa toisin säädetä. Lisäksi Suomen ympäristökeskus ylläpitää ja kehittää parhaan käyttökelpoisen tekniikan tiedonvaihtoa, seuraa parhaan käyttökelpoisen tekniikan kehittymistä ja tiedottaa siitä. Suomen ympäristökeskus vastaa myös ympäristövahingon vaaraa aiheuttavien hylkyjen seurannasta ja saneerauksesta, jollei muualla laissa toisin säädetä, sekä öljy- tai muun kemikaalivahingon seurauksena likaantuneiden eläinten hoitamisen järjestämisestä.

---

17 luku

Otsonikerrosta heikentävät aineet, fluoratut kasvihuonekaasut ja niille vaihtoehtoiset kylmäaineet

159 §

Vaadittava pätevyys ja sen osoittaminen

Otsoniasetuksen liitteen I ja F-kaasuasetuksen liitteiden I-III mukaisia aineita sekä niille vaihtoehtoisia kylmäaineita sisältäviä laitteita tai järjestelmiä asentavalla, kunnossapitävällä, huoltavalla, korjaavalla, käytöstä poistavalla, vuototarkastavalla tai edellä mainittujen aineiden talteenottoa suorittavalla henkilöllä ja toiminnanharjoittajalla on oltava aineiden päästöjen ehkäisemiseksi edellytetty riittävä pätevyys.

Edellä 1 momentissa tarkoitetun henkilön on osoitettava pätevyytensä tämän lain, otsoniasetuksen tai F-kaasuasetuksen taikka niiden nojalla säädettyjen vaatimusten mukaisesti:

1) jäähdytys-, ilmastointi- ja lämpöpumppulaitealalla, mukaan lukien kylmäkuljetuskuorma-autojen tai –perävaunujen, kevyiden kylmäkuljetusajoneuvojen, intermodaalikonttien

kylmäkuljetusalusten ja junavaunujen jäähdytysyksikköjen käsittely sekä laivojen ja vesialusten ilmastointilaitteiden käsittely, toimivan henkilön on osoitettava pätevyytensä ammatillisessa tutkinnossa ja koulutuksen järjestäjän tulee antaa todistus pätevyytensä osoittaneelle henkilölle. Todistuksen antamisesta säädetään ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa (531/2017); taikka

2) sammutuslaitteistoja, sähköisiä kytkinlaitteita, ajoneuvojen ilmastointilaitteita käsittelevän henkilön sekä fluorattuihin kasvihuonekaasuihin pohjautuvia liuottimia sisältävistä laitteista näitä kaasuja talteen ottavan henkilön on osoitettava pätevyytensä Turvallisuus- ja kemikaaliviraston hyväksymän riittävän asiantuntevan tahon järjestämässä kokeessa. Riittävän asiantuntevana tahona pidetään näiden alojen oppilaitosta tai henkilöiden sertifiointia hoitavaa yritystä taikka laitteen tai laitteiston maahantuoja. Hyväksytysti suoritetusta kokeesta annetaan todistus pätevyytensä osoittaneelle henkilölle.

---

161 §

Toiminnan vastuuhenkilö ja laitteet

Edellä 159 §:n 1 momentissa tarkoitettu toiminnanharjoittajan on nimettävä vastuuhenkilö, jonka on oltava toiminnanharjoittaja tai asianomaisen toiminnanharjoittajan palveluksessa ja jolla on 159 §:n 1 momentissa tarkoitettu pätevyys. Vastuuhenkilö vastaa siitä, että toiminnassa noudatetaan säädettyjä ympäristönsuojeluvaatimuksia ja että kylmäaineita käsittelevä henkilöstö täyttää pätevyysvaatimukset. Vastuuhenkilöllä on oltava tosiasiallinen mahdollisuus huolehtia tehtävästään. Sähköisiä kytkinlaitteita käsittelevän, laivojen ja vesialusten jäähdytys-, ilmastointi- ja lämpöpumppulaitteita käsittelevän tai fluorattuihin kasvihuonekaasuihin pohjautuvia liuottimia sisältävistä laitteista näitä kaasuja talteenottavan toiminnanharjoittajan ei kuitenkaan tarvitse nimetä vastuuhenkilöä.

Edellä 159 §:n 1 momentissa tarkoitettulla toiminnanharjoittajalla on oltava asianmukaisen huoltotyön edellyttämät laitteet ja välineet. Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkempia säännöksiä otsoniasetuksen ja F-kaasuasetuksen mukaisia aineita sisältävien laitteiden ja järjestelmien asennuksessa, kunnossapidossa, huollossa, korjauksessa, käytöstä poistossa, vuototarkastuksessa tai edellä mainittujen aineiden talteenotossa tarvittavista laitteista ja välineistä.

162 §

Pätevyyden todentaminen ja voimassaolo

Edellä 159 §:n 1 momentissa tarkoitettun henkilön on tehtävä pätevyyden todentamista varten ilmoitus Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle. Ilmoituksesta on käytävä ilmi tarpeelliset henkilön ja yhteystiedot sekä selvitys 159 §:n 2 momentin mukaisesta pätevyysvaatimusten täyttämisestä. Pätevyysvaatimukset täyttävälle henkilölle Turvallisuus- ja kemikaalivirasto antaa pätevyystodistuksen. Pätevyystodistus on voimassa seitsemän vuotta.

Edellä 159 §:n 1 momentissa tarkoitettu toiminnanharjoittajan on tehtävä valvontaa varten sekä otsoniasetuksen tai F-kaasuasetuksen taikka niiden nojalla annetun säädöksen edellyttämää 159 §:n 1 momentissa tarkoitettun pätevyyden todentamista varten Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle ilmoitus henkilöstön pätevydestä sekä toiminnan luonteesta ja työvälineistä. Pätevyysvaatimukset täyttävälle toiminnanharjoittajalle Turvallisuus- ja kemikaalivirasto antaa pätevyystodistuksen. Ilmoitusvelvollisuus ei kuitenkaan koske sähköisiä kytkinlaitteita, laivojen ja vesialusten jäähdytys-, ilmastointi- tai lämpöpumppulaitteita laitteita käsitteleviä toiminnanharjoittajia eikä fluorattuihin kasvihuonekaasuihin pohjautuvia liuottimia sisältävistä laitteista näitä kaasuja talteenottavia toiminnanharjoittajia.

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto voi päätöksellään peruuttaa pätevyystodistuksen, jos ilmenee, ettei henkilö tai toiminnanharjoittaja toimi pätevyysvaatimusten edellyttämällä tavalla tai jos toiminnanharjoittaja ei enää täytä pätevyysvaatimuksia. Ennen pätevyystodistuksen peruuttamista Turvallisuus- ja kemikaaliviraston on varattava toiminnanharjoittajalle tai henkilölle tilaisuus korjata puute, jollei se ole niin olennainen, ettei sen poistaminen ole mahdollista kohtuullisessa määräajassa.

Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkempia säännöksiä tässä pykälässä tarkoitettujen ilmoitusten sisällöstä ja ilmoitusmenettelystä ja pätevyyden uusimiseen liittyvistä menettelyistä.

163 §

Vuototarkastukset

Edellä 159 §:n 1 momentissa tarkoitettuja aineita sisältävien laitteiden haltijan tai omistajan on huolehdittava, että laite ja sen mahdollisesti sisältämä vuodonilmaisujärjestelmä tarkastetaan säännöllisesti ja että laitteesta pidetään huolto- ja tarkastuspäiväkirjaa siten kuin otsoniasetuksen 21 artiklassa ja F-kaasuasetuksen 5–6 artiklassa säädetään.

Laitteen haltijan tai omistajan on huolehdittava siitä, että tarkastuksen suorittavalla henkilöllä ja toiminnanharjoittajalla on 162 §:ssä tarkoitettu Turvallisuus- ja kemikaaliviraston myöntämä pätevyystodistus.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä 1 momentissa tarkoitetuista tarkastuksista sekä huolto- ja tarkastuspäiväkirjan sisältämistä tiedoista.

164 §

Pätevyysrekisteri ja julkinen tietopalvelu

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto pitää rekisteriä 162 §:ssä säädetyn mukaisesti pätevyytensä osoittaneista toiminnanharjoittajista ja henkilöistä, 161 §:ssä tarkoitetuista toiminnan vastuuhenkilöistä sekä 159 §:n 2 momentissa tarkoitetuista pätevyyskokeiden järjestäjistä näiden toiminnan valvontaa varten sekä sen varmistamiseksi, että palveluja tarvitsevat voivat varmistua toiminnan asianmukaisuudesta. Turvallisuus- ja kemikaalivirasto on tässä pykälässä tarkoitettun rekisterin rekisterinpitäjä.

Rekisteriin talletetaan pätevyytensä osoittaneista toiminnanharjoittajista:

- 1) toiminimi, mahdollinen aputoiminimi, yritys- ja yhteisötunnus, toimipaikan osoite, jossa toimintaa harjoitetaan ja muut yhteystiedot sekä toimintaoikeus;
- 2) toiminnan vastuuhenkilön nimi, henkilötunnus, lupanumero, ja pätevyyden voimassaolo sekä suostumus tehtävään.

Rekisteriin talletetaan pätevyytensä osoittaneista henkilöistä nimi, henkilötunnus, lupanumero ja pätevyyden voimassaolo, kotiosoite tai sen toimipaikan osoite, jossa toimintaa harjoitetaan ja muut yhteystiedot sekä toimintaoikeus.

Rekisteriin tallennetaan pätevyyskokeiden järjestäjistä pätevyyskokeen järjestäjän nimi, toimipaikan osoite ja 159 §:n 2 momentissa tarkoitettun kokeen toimiala.

Sen estämättä, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 16 §:n 3 momentissa säädetään, Turvallisuus- ja kemikaalivirasto voi luovuttaa julkisen tietoverkon välityksellä rekisteristä pätevyyden varmistamiseksi tarpeellisia tietoja (julkinen tietopalvelu). Näitä tietoja ovat:

- 1) toiminnanharjoittajan nimi, yritys- ja yhteisötunnus, toimipaikan osoite, toimintaoikeus, toiminnan vastuuhenkilön nimi, lupanumero ja pätevyyden voimassaolo;
- 2) henkilön nimi, kunta, toimintaoikeus, lupanumero ja pätevyyden voimassaolo; sekä
- 3) pätevyyskokeen järjestäjän nimi, toimipaikan osoite ja kokeen toimiala.

Julkisen tietopalvelun välityksellä luovutettavia tietoja voidaan puolustusvoimien tai rajavartiolaitoksen pyynnöstä joko tilapäisesti tai pysyvästi rajoittaa, jos se on tarpeen valtakunnallisen turvallisuuden tai huoltovarmuuden vuoksi. Lisäksi julkisen tietopalvelun välityksellä luovutettavia tietoja voidaan joko tilapäisesti tai pysyvästi rajoittaa toiminnanharjoittajan, toiminnan vastuuhenkilön tai henkilön sitä perustellusta syystä erikseen pyytäessä.

Julkisesta tietopalvelusta tietoja voi hakea ainoastaan yksittäisinä hakuina käyttäen hakupöytäkirjoita:

1) toiminnanharjoittajan nimeä, yritys- ja yhteisötunnusta, toimipaikan sijaintikuntaa, toimintaoikeutta ja toiminnan vastuuhenkilön nimeä; sekä

2) henkilön nimeä, kuntaa ja toimintaoikeutta.

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston tulee poistaa toiminnanharjoittajaa, toiminnan vastuuhenkilöä tai henkilöä koskevat tiedot rekisteristä ja julkisesta tietopalvelusta viipymättä sen jälkeen, kun:

1) toiminnanharjoittaja, toiminnan vastuuhenkilö tai henkilö on lopettanut toimintansa;

2) toiminnanharjoittajan, toiminnan vastuuhenkilön tai henkilön pätevyystodistus on peruutettu;

3) toiminnanharjoittaja, toiminnan vastuuhenkilö tai henkilö sitä pyytää; tai

4) se on saanut tiedon toiminnan vastuuhenkilön tai henkilön kuolemasta.

165 §

Tietojen toimittaminen fluoratuista kasvihuonekaasuista

Energiaunionin ja ilmastotoimien hallinnosta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusten (EY) N:o 663/2009 ja (EY) N:o 715/2009, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivien 94/22/EY, 98/70/EY, 2009/31/EY, 2009/73/EY, 2010/31/EU, 2012/27/EU ja 2013/30/EU, neuvoston direktiivien 2009/119/EY ja (EU) 2015/652 muuttamisesta sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 525/2013 kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1999/2018 liitteen V sekä F-kaasuasetuksen liitteiden I, II ja III mukaisia aineita tai niitä sisältäviä laitteita maahantuovan, maasta vievän, aineita sisältäviä laitteita valmistavan, asentavan tai huoltavan sekä muuta näiden aineiden käsittelyä tai jakelua taikka jätehuoltoa suorittavan on pyynnöstä ilmoitettava Suomen ympäristökeskukselle vuosittain tiedot näiden aineiden myynnistä, käytöstä, maahantuonnista, viennistä, talteenotetuista määristä ja hävittämisestä.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä 1 momentissa tarkoitetuista tiedoista ja tietojen toimittamismenettelystä.

183 §

Aineita, kemikaaleja, valmisteita, tuotteita, laitteita ja koneita koskevat kiellot ja määräykset

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto päättää 1 ja 2 momentissa tarkoitettuista kielloista tai määräyksistä, kun rikkomus koskee 216 §:n nojalla annettua orgaanisia liuottimia sisältäviä tuotteita koskevan valtioneuvoston asetuksen noudattamista. Turvallisuus- ja kemikaalivirasto päättää kielloista tai määräyksistä myös, kun rikkomus koskee 159–163 §:n tai niiden nojalla annettujen säännösten tai F-kaasuasetuksen mukaisen henkilön ja toiminnanharjoittajan päteväntä koskevien velvoitteiden taikka 218 §:n 2 momentissa tarkoitettua poikkeuslupapäätöksen noudattamista. Suomen ympäristökeskus päättää kielloista tai määräyksistä, kun rikkomus koskee otsoniasetuksen tai 163 §:n nojalla annetun valtioneuvoston asetuksen noudattamista. Suomen ympäristökeskus päättää myös kielloista tai määräyksistä, kun kysymys on muusta kuin henkilön ja toiminnanharjoittajan päteväntä koskevasta F-kaasuasetuksen noudattamisesta. Kiellon

käyttää säännösten vastaista yksittäistä laitetta tai huoltovelvollisuuden täyttämistä koskevan määräyksen antaa kuitenkin 23 §:n 1 momentissa tarkoitettu yleinen valvontaviranomainen. Liikenne- ja viestintävirasto päättää kiellosta tai määräyksestä, kun rikkomus koskee työkonemoottoreiden tyyppihyväksyntäasetuksen noudattamista.

225 §

Ympäristönsuojelulain rikkominen

Joka tahallaan tai huolimattomuudesta

7) laiminlyö otsoniasetuksen 4–16, 19–21 tai 24 artiklan mukaisen velvollisuutensa tai F-kaasusetuksen 4–8, 10–14, 16–17, 19–20, 22 tai 26 artiklan tai 165 §:n mukaisen velvollisuutensa taikka toimii 159 §:n 1 momentin tai 161 §:n vastaisesti taikka 17 luvun nojalla annetun valtioneuvoston asetuksen tai F-kaasusetuksen vastaisesti,

7a) toimii epäpuhtauksien päästöjä ja siirtoja koskevan eurooppalaisen rekisterin perustamisesta ja neuvoston direktiivien 91/689/ETY ja 96/61/EY muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 166/2006 5 tai 6 artiklassa taikka 9 artiklan 1 kohdassa säädetyn velvollisuutensa vastaisesti,

on tuomittava, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *ympäristönsuojelulain rikkomisesta* sakkoon.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2025.

Tämän lain 159 §:n 1 momentissa tarkoitettuja tehtäviä kylmäkuljetusavoneuvojen jäädytyslaitteille tai orgaanisille Rankine-prosesseille suorittavan henkilön ja toiminnanharjoittajan tulee osoittaa tämän lain mukainen pätevyytensä viimeistään 12 päivänä maaliskuuta 2027.

Ennen tämän lain voimaantuloa voimassa olleen lain nojalla pätevyityneiden henkilöiden ja toiminnanharjoittajien osa uusittava pätevyytensä tämän lain ja sen nojalla annetun valtioneuvoston asetuksen tarkoittamalla tavalla viimeistään 12.3.2027.

Helsingissä x.x.20xx

Pääministeri

Etunimi Sukunimi

..ministeri Etunimi Sukunimi

Laki

ympäristönsuojelulain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan lain 21 § 4 momentti, 17 luvun otsikko, 159 § 1 ja 2 momentti, 161 – 165 §, 183 § 3 momentti ja 225 § 1 momentin 7 kohta, sellaisina kuin niistä ovat 21 §:n 4 momentti laissa 963/2022, 159 §:n 2 momentti, 161, 162, ja 164 § laissa 215/2017, 159 §:n 2 momentti laissa 557/2017, 163 ja 165 § laissa 423/2015, 183 §:n 3 momentti laissa 1018/2018 ja 225 §:n 1 momentin 7 kohta laissa 1166/2018, sekä

lisätään lain 225 §:ään 1 momenttiin uusi 7 a-kohta seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

21 §

21 §

Valtion viranomaiset

Valtion viranomaiset

Suomen ympäristökeskus toimii otsonikerrosta heikentävistä aineista annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1005/2009, jäljempänä *otsoniasetus*, sekä fluoratuista kasvihuonekaasuista ja asetuksen (EY) N:o 842/2006 kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 517/2014, jäljempänä *F-kaasuasetus*, mukaisena toimivaltaisena viranomaisena sekä valvoo näiden asetusten noudattamista, jollei muualla tässä laissa toisin säädetä. Lisäksi Suomen ympäristökeskus ylläpitää ja kehittää parhaan käyttökelpoisen tekniikan tiedonvaihtoa, seuraa parhaan käyttökelpoisen tekniikan kehittymistä ja tiedottaa siitä. Suomen ympäristökeskus vastaa myös ympäristövahingon vaaraa aiheuttavien hylkyjen seurannasta ja saneerauksesta, jollei muualla laissa toisin säädetä, sekä öljy- tai muun kemikaalivahingon seurauksena likaantuneiden eläinten hoitamisen järjestämisestä.

Suomen ympäristökeskus toimii otsonikerrosta heikentävistä aineista ja asetuksen (EY) N:o 1005/2009 kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 590/2024, jäljempänä *otsoniasetus*, sekä fluoratuista kasvihuonekaasuista, direktiivin (EU) 2019/1937 muuttamisesta ja asetuksen (EU) N:o 517/2014 kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 573/2024, jäljempänä *F-kaasuasetus*, mukaisena toimivaltaisena viranomaisena sekä valvoo näiden asetusten noudattamista, jollei muualla tässä laissa toisin säädetä. Lisäksi Suomen ympäristökeskus ylläpitää ja kehittää parhaan käyttökelpoisen tekniikan tiedonvaihtoa, seuraa parhaan käyttökelpoisen tekniikan kehittymistä ja tiedottaa siitä. Suomen ympäristökeskus vastaa myös ympäristövahingon vaaraa aiheuttavien hylkyjen seurannasta ja saneerauksesta, jollei muualla laissa toisin säädetä, sekä öljy- tai muun kemikaalivahingon seurauksena likaantuneiden eläinten hoitamisen järjestämisestä.

---

17 luku

Otsonikerrosta heikentävät aineet ja fluoratut kasvihuonekaasut

159 §

Otsonikerrosta heikentäviä aineita ja tiettyjä fluorattuja kasvihuonekaasuja käsitteleviltä vaadittava pätevyys ja sen osoittaminen

Otsoniasetuksen ja F-kaasuasetuksen liitteen I mukaisia aineita sisältäviä laitteita tai järjestelmiä asentavalla, kunnossapitävällä, huoltavalla, korjaavalla, käytöstä poistavalla tai edellä mainittujen aineiden talteenottoa suorittavalla henkilöllä ja toiminnanharjoittajalla on oltava aineiden päästöjen ehkäisemiseksi edellytetty riittävä pätevyys.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu henkilö on osoitettava pätevyytensä otsoniasetuksen tai F-kaasuasetuksen taikka niiden nojalla säädettyjen vaatimusten mukaisesti. Jäähdytys-, ilmastointi- ja lämpöpumppulaitealalla, mukaan lukien kylmäkuljetuskuorma-autojen tai -perävaunujen jäähdytysyksikköjen käsittely, toimivan henkilön on osoitettava pätevyytensä ammatillisessa tutkinnossa ja koulutuksen järjestäjän tulee antaa todistus pätevyytensä osoittaneelle henkilölle. Todistuksen antamisesta säädetään ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa (531/2017). Sammutuslaitteistoalalla, sähköisten kytkinlaitteiden käsittelyä edellyttävillä toimialoilla ja ajoneuvojen ilmastointilaittealalla toimivan henkilön sekä fluorattuihin kasvihuonekaasuihin pohjautuvia liuottimia sisältävistä laitteista näitä kaasuja talteen ottavan henkilön on osoitettava pätevyytensä Turvallisuus- ja kemikaaliviraston hyväksymän riittävän asiantuntevan tahon järjestämässä kokeessa. Riittävän asiantuntevana tahona pidetään näiden alojen oppilaitosta tai henkilöiden sertifiointia hoitavaa

17 luku

Otsonikerrosta heikentävät aineet, fluoratut kasvihuonekaasut ja niille vaihtoehtoiset kylmäaineet

159 §

Vaadittava pätevyys ja sen osoittaminen

Otsoniasetuksen liitteen I ja F-kaasuasetuksen liitteiden I-III mukaisia aineita sekä niille vaihtoehtoisia kylmäaineita sisältäviä laitteita tai järjestelmiä asentavalla, kunnossapitävällä, huoltavalla, korjaavalla, käytöstä poistavalla, vuototarkastavalla tai edellä mainittujen aineiden talteenottoa suorittavalla henkilöllä ja toiminnanharjoittajalla on oltava aineiden päästöjen ehkäisemiseksi edellytetty riittävä pätevyys.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu henkilö on osoitettava pätevyytensä tämän lain, otsoniasetuksen tai F-kaasuasetuksen taikka niiden nojalla säädettyjen vaatimusten mukaisesti:

1) jäähdytys-, ilmastointi- ja lämpöpumppulaitealalla, mukaan lukien kylmäkuljetuskuorma-autojen tai -perävaunujen, kevyiden kylmäkuljetusajoneuvojen, intermodaalikonttien kylmäkuljetusalusten ja junavaunujen jäähdytysyksikköjen käsittely sekä laivojen ja vesialusten ilmastointilaitteiden käsittely, toimivan henkilön on osoitettava pätevyytensä ammatillisessa tutkinnossa ja koulutuksen järjestäjän tulee antaa todistus pätevyytensä osoittaneelle henkilölle. Todistuksen antamisesta säädetään ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa (531/2017); taikka

2) sammutuslaitteistoja, sähköisiä kytkinlaitteita, ajoneuvojen ilmastointilaitteita käsittelevän henkilön sekä fluorattuihin kasvihuonekaasuihin pohjautuvia liuottimia

yritystä taikka laitteen tai laitteiston maahantuoja. Hyväksytysti suoritetusta kokeesta annetaan todistus pätevyytensä osoittaneelle henkilölle.

sisältävistä laitteista näitä kaasuja talteen ottavan henkilön on osoitettava pätevyytensä Turvallisuus- ja kemikaaliviraston hyväksymän riittävän asiantuntevan tahon järjestämässä kokeessa. Riittävän asiantuntevana tahona pidetään näiden alojen oppilaitosta tai henkilöiden sertifiointia hoitavaa yritystä taikka laitteen tai laitteiston maahantuoja. Hyväksytysti suoritetusta kokeesta annetaan todistus pätevyytensä osoittaneelle henkilölle.

161 §

Toiminnan vastuuhenkilö ja laitteet

Edellä 159 §:n 1 momentissa tarkoitetun toiminnanharjoittajan on nimettävä vastuuhenkilö, jonka on oltava asianomaisen toiminnanharjoittajan päätoimisessa palveluksessa ja jolla on 159 §:n 1 momentissa tarkoitettu pätevyys. Vastuuhenkilö vastaa siitä, että toiminnassa noudatetaan säädettyjä ympäristönsuojeluvaatimuksia ja että asennus- ja huoltohenkilöstö täyttää pätevyysvaatimukset. Vastuuhenkilöllä on oltava tosiasiallinen mahdollisuus huolehtia tehtävästään. Kylmäkuljetuskuorma-autojen ja -perävaunujen jäähdytysyksiköitä tai sähköisiä kytkinlaitteita käsittelevän toiminnanharjoittajan tai fluorattuihin kasvihuonekaasuihin pohjautuvia liuottimia sisältävistä laitteista näitä kaasuja talteenottavan toiminnanharjoittajan ei kuitenkaan tarvitse nimetä vastuuhenkilöä.

Edellä 159 §:n 1 momentissa tarkoitetulla toiminnanharjoittajalla on oltava asianmukaisen huoltotyön edellyttämät laitteet ja välineet. Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkempia säännöksiä otsoniasetuksen ja F-kaasusetuksen mukaisia aineita sisältävien laitteiden ja järjestelmien asennuksessa, kunnossapidossa, huollossa, korjauksessa, käytöstä poistossa tai edellä mainittujen aineiden talteenotossa tarvittavista laitteista ja välineistä.

161 §

Toiminnan vastuuhenkilö ja laitteet

Edellä 159 §:n 1 momentissa tarkoitetun toiminnanharjoittajan on nimettävä vastuuhenkilö, jonka on oltava *toiminnanharjoittaja tai* asianomaisen toiminnanharjoittajan palveluksessa ja jolla on 159 §:n 1 momentissa tarkoitettu pätevyys. Vastuuhenkilö vastaa siitä, että toiminnassa noudatetaan säädettyjä ympäristönsuojeluvaatimuksia ja että *kylmäaineita käsittelevä* henkilöstö täyttää pätevyysvaatimukset. Vastuuhenkilöllä on oltava tosiasiallinen mahdollisuus huolehtia tehtävästään. *Sähköisiä kytkinlaitteita käsittelevän, laivojen ja vesialusten jäähdytys-, ilmastointi- ja lämpöpumppulaitteita käsittelevän tai* fluorattuihin kasvihuonekaasuihin pohjautuvia liuottimia sisältävistä laitteista näitä kaasuja talteenottavan toiminnanharjoittajan ei kuitenkaan tarvitse nimetä vastuuhenkilöä.

Edellä 159 §:n 1 momentissa tarkoitetulla toiminnanharjoittajalla on oltava asianmukaisen huoltotyön edellyttämät laitteet ja välineet. Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkempia säännöksiä otsoniasetuksen ja F-kaasusetuksen mukaisia aineita sisältävien laitteiden ja järjestelmien asennuksessa, kunnossapidossa, huollossa, korjauksessa, käytöstä poistossa, *vuototarkastuksessa* tai edellä mainittujen aineiden talteenotossa tarvittavista laitteista ja välineistä.

*Pätevyyden todentaminen**Pätevyyden todentaminen ja voimassaolo*

Edellä 159 §:n 1 momentissa tarkoitetun henkilön on tehtävä pätevyys todentamista varten ilmoitus Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle. Ilmoituksesta on käytävä ilmi tarpeelliset henkilö- ja yhteystiedot sekä selvitys 159 §:n 2 momentin mukaisesta pätevyysvaatimusten täyttämisestä. Pätevyysvaatimukset täyttävälle henkilölle Turvallisuus- ja kemikaalivirasto antaa pätevyystodistuksen.

Edellä 159 §:n 1 momentissa tarkoitetun toiminnanharjoittajan on tehtävä valvontaa varten sekä otsoniasetuksen tai F-kaasuasetuksen taikka niiden nojalla tehdyn päätöksen edellyttämää 159 §:n 1 momentissa tarkoitetun pätevyys todentamista varten Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle ilmoitus henkilöstön pätevydestä sekä toiminnan luonteesta ja työvälineistä. Pätevyysvaatimukset täyttävälle toiminnanharjoittajalle Turvallisuus- ja kemikaalivirasto antaa pätevyystodistuksen. Ilmoitusvelvollisuus ei kuitenkaan koske *kylmäkuljetuskuorma-autojen ja -perävaunujen jäähdytysyksiköitä tai sähköisiä kytkinlaitteita* käsitteleviä toiminnanharjoittajia eikä fluorattuihin kasvihuonekaasuihin pohjautuvia liuottimia sisältävistä laitteista näitä kaasuja talteenottavia toiminnanharjoittajia.

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto voi päätöksellään peruuttaa pätevyystodistuksen, jos ilmenee, ettei henkilö tai toiminnanharjoittaja toimi pätevyysvaatimusten edellyttämällä tavalla tai jos toiminnanharjoittaja ei enää täytä pätevyysvaatimuksia. Ennen pätevyystodistuksen peruuttamista Turvallisuus- ja kemikaaliviraston on varattava toiminnanharjoittajalle tai henkilölle tilaisuus korjata puute, jollei se ole niin olennainen, ettei sen poistaminen ole mahdollista kohtuullisessa määräajassa.

Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkempia säännöksiä tässä pykälässä tarkoitettujen ilmoitusten sisällöstä ja ilmoitusmenettelystä.

Edellä 159 §:n 1 momentissa tarkoitetun henkilön on tehtävä pätevyys todentamista varten ilmoitus Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle. Ilmoituksesta on käytävä ilmi tarpeelliset henkilö- ja yhteystiedot sekä selvitys 159 §:n 2 momentin mukaisesta pätevyysvaatimusten täyttämisestä. Pätevyysvaatimukset täyttävälle henkilölle Turvallisuus- ja kemikaalivirasto antaa pätevyystodistuksen. *Pätevyystodistus on voimassa seitsemän vuotta.*

Edellä 159 §:n 1 momentissa tarkoitetun toiminnanharjoittajan on tehtävä valvontaa varten sekä otsoniasetuksen tai F-kaasuasetuksen taikka niiden nojalla *annetun säädöksen* edellyttämää 159 §:n 1 momentissa tarkoitetun pätevyys todentamista varten Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle ilmoitus henkilöstön pätevydestä sekä toiminnan luonteesta ja työvälineistä. Pätevyysvaatimukset täyttävälle toiminnanharjoittajalle Turvallisuus- ja kemikaalivirasto antaa pätevyystodistuksen. Ilmoitusvelvollisuus ei kuitenkaan koske sähköisiä kytkinlaitteita, *laivojen ja vesialusten jäähdytys-, ilmastointi- tai lämpöpumppulaitteita* käsitteleviä toiminnanharjoittajia eikä fluorattuihin kasvihuonekaasuihin pohjautuvia liuottimia sisältävistä laitteista näitä kaasuja talteenottavia toiminnanharjoittajia.

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto voi päätöksellään peruuttaa pätevyystodistuksen, jos ilmenee, ettei henkilö tai toiminnanharjoittaja toimi pätevyysvaatimusten edellyttämällä tavalla tai jos toiminnanharjoittaja ei enää täytä pätevyysvaatimuksia. Ennen pätevyystodistuksen peruuttamista Turvallisuus- ja kemikaaliviraston on varattava toiminnanharjoittajalle tai henkilölle tilaisuus korjata puute, jollei se ole niin olennainen, ettei sen poistaminen ole mahdollista kohtuullisessa määräajassa.

Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkempia säännöksiä tässä pykälässä tarkoitettujen ilmoitusten sisällöstä ja ilmoitusmenettelystä ja *pätevyyden uusimiseen liittyvistä menettelyistä.*

163 §

163 §

Vuototarkastukset

Vuototarkastukset

Edellä 159 §:n 1 momentissa tarkoitettuja aineita sisältävien laitteiden haltijan tai omistajan on huolehdittava, että laite ja sen mahdollisesti sisältämä vuodonilmaisujärjestelmä tarkastetaan säännöllisesti ja että laitteesta pidetään huolto- ja tarkastuspäiväkirjaa siten kuin otsoniasetuksen 23 artiklassa ja F-kaasuasetuksen 4–6 artiklassa säädetään.

Edellä 159 §:n 1 momentissa tarkoitettuja aineita sisältävien laitteiden haltijan tai omistajan on huolehdittava, että laite ja sen mahdollisesti sisältämä vuodonilmaisujärjestelmä tarkastetaan säännöllisesti ja että laitteesta pidetään huolto- ja tarkastuspäiväkirjaa siten kuin otsoniasetuksen 21 artiklassa ja F-kaasuasetuksen 5–6 artiklassa säädetään.

Laitteen haltijan tai omistajan on huolehdittava siitä, että tarkastuksen suorittavalla henkilöllä ja toiminnanharjoittajalla on 162 §:ssä tarkoitettu Turvallisuus- ja kemikaaliviraston myöntämä pätevyystodistus.

Laitteen haltijan tai omistajan on huolehdittava siitä, että tarkastuksen suorittavalla henkilöllä ja toiminnanharjoittajalla on 162 §:ssä tarkoitettu Turvallisuus- ja kemikaaliviraston myöntämä pätevyystodistus.

Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkempia säännöksiä 1 momentissa tarkoitetuista tarkastuksista sekä huolto- ja tarkastuspäiväkirjan sisältämistä tiedoista.

Valtioneuvoston asetuksella *voidaan antaa* tarkempia säännöksiä 1 momentissa tarkoitetuista tarkastuksista sekä huolto- ja tarkastuspäiväkirjan sisältämistä tiedoista.

164 §

164 §

Pätevyysrekisteri ja julkinen tietopalvelu

Pätevyysrekisteri ja julkinen tietopalvelu

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto pitää rekisteriä 162 §:ssä säädetyn mukaisesti pätevyytensä osoittaneista toiminnanharjoittajista ja henkilöistä sekä 161 §:ssä tarkoitetuista toiminnan vastuuhenkilöistä näiden toiminnan valvontaa varten.

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto pitää rekisteriä 162 §:ssä säädetyn mukaisesti pätevyytensä osoittaneista toiminnanharjoittajista ja henkilöistä, 161 §:ssä tarkoitetuista toiminnan vastuuhenkilöistä *sekä 159 §:n 2 momentissa tarkoitetuista pätevyyskokeiden järjestäjästä näiden toiminnan valvontaa varten sekä sen varmistamiseksi, että palveluja tarvitsevat voivat varmistua toiminnan asianmukaisuudesta. Turvallisuus- ja kemikaalivirasto on tässä pykälässä tarkoitettun rekisterin rekisterinpitäjä.*

Rekisteriin talletetaan pätevyytensä osoittaneista toiminnanharjoittajista:

Rekisteriin talletetaan pätevyytensä osoittaneista toiminnanharjoittajista:

1) toiminimi, mahdollinen aputoiminimi, yritys- ja yhteisötunnus, toimipaikan osoite, jossa toimintaa harjoitetaan ja muut yhteystiedot sekä toimintaoikeus;

1) toiminimi, mahdollinen aputoiminimi, yritys- ja yhteisötunnus, toimipaikan osoite, jossa toimintaa harjoitetaan ja muut yhteystiedot sekä toimintaoikeus;

2) toiminnan vastuuhenkilön nimi, henkilötunnus ja suostumus tehtävään.

2) toiminnan vastuuhenkilön nimi, henkilötunnus, *lupanumero, ja pätevyyden voimassaolo sekä suostumus tehtävään.*

Rekisteriin talletetaan pätevyytensä osoittaneista henkilöistä nimi, henkilötunnus,

Rekisteriin talletetaan pätevyytensä osoittaneista henkilöistä nimi, henkilötunnus,

Voimassa oleva laki

kotiosoite tai sen toimipaikan osoite, jossa toimintaa harjoitetaan ja muut yhteystiedot sekä toimintaoikeus.

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto voi luovuttaa julkisen tietoverkon välityksellä rekisteristä pätevyyden varmistamiseksi tarpeellisia tietoja (julkinen tietopalvelu). Näitä tietoja ovat:

1) toiminnanharjoittajan nimi, yritys- ja yhteisötunnus, toimipaikan osoite, toimintaoikeus ja toiminnan vastuuhenkilön nimi; sekä

2) henkilön nimi, kunta ja toimintaoikeus.

Julkisen tietopalvelun välityksellä luovutettavia tietoja voidaan puolustusvoimien tai rajavartiolaitoksen pyynnöstä joko tilapäisesti tai pysyvästi rajoittaa, jos se on tarpeen valtakunnallisen turvallisuuden tai huoltovarmuuden vuoksi. Lisäksi julkisen tietopalvelun välityksellä luovutettavia tietoja voidaan joko tilapäisesti tai pysyvästi rajoittaa toiminnanharjoittajan, toiminnan vastuuhenkilön tai henkilön sitä perustellusta syystä erikseen pyytessä.

Julkisesta tietopalvelusta tietoja voi hakea ainoastaan yksittäisinä hakuina käyttäen hakuperusteena:

1) toiminnanharjoittajan nimeä, yritys- ja yhteisötunnusta, toimipaikan sijaintikuntaa, toimintaoikeutta ja toiminnan vastuuhenkilön nimeä; sekä

2) henkilön nimeä, kuntaa ja toimintaoikeutta.

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston tulee poistaa toiminnanharjoittajaa, toiminnan vastuuhenkilöä tai henkilöä koskevat tiedot rekisteristä ja julkisesta tietopalvelusta viipymättä sen jälkeen, kun:

Ehdotus

lupanumero ja pätevyyden voimassaolo, kotiosoite tai sen toimipaikan osoite, jossa toimintaa harjoitetaan ja muut yhteystiedot sekä toimintaoikeus.

Rekisteriin tallennetaan pätevyysskoekiden järjestäjistä pätevyysskoeken järjestäjän nimi, toimipaikan osoite ja 159 §:n 2 momentissa tarkoitettun koeken toimiala.

Sen estämättä, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 16 §:n 3 momentissa säädetään, Turvallisuus- ja kemikaalivirasto voi luovuttaa julkisen tietoverkon välityksellä rekisteristä pätevyyden varmistamiseksi tarpeellisia tietoja (julkinen tietopalvelu). Näitä tietoja ovat:

1) toiminnanharjoittajan nimi, yritys- ja yhteisötunnus, toimipaikan osoite, toimintaoikeus, toiminnan vastuuhenkilön nimi, *lupanumero ja pätevyyden voimassaolo*;

2) henkilön nimi, kunta, toimintaoikeus, *lupanumero ja pätevyyden voimassaolo*; sekä

3) *pätevyysskoeken järjestäjän nimi, toimipaikan osoite ja koeken toimiala.*

Julkisen tietopalvelun välityksellä luovutettavia tietoja voidaan puolustusvoimien tai rajavartiolaitoksen pyynnöstä joko tilapäisesti tai pysyvästi rajoittaa, jos se on tarpeen valtakunnallisen turvallisuuden tai huoltovarmuuden vuoksi. Lisäksi julkisen tietopalvelun välityksellä luovutettavia tietoja voidaan joko tilapäisesti tai pysyvästi rajoittaa toiminnanharjoittajan, toiminnan vastuuhenkilön tai henkilön sitä perustellusta syystä erikseen pyytessä.

Julkisesta tietopalvelusta tietoja voi hakea ainoastaan yksittäisinä hakuina käyttäen hakuperusteena:

1) toiminnanharjoittajan nimeä, yritys- ja yhteisötunnusta, toimipaikan sijaintikuntaa, toimintaoikeutta ja toiminnan vastuuhenkilön nimeä; sekä

2) henkilön nimeä, kuntaa ja toimintaoikeutta.

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston tulee poistaa toiminnanharjoittajaa, toiminnan vastuuhenkilöä tai henkilöä koskevat tiedot rekisteristä ja julkisesta tietopalvelusta viipymättä sen jälkeen, kun:

Voimassa oleva laki

- 1) toiminnanharjoittaja, toiminnan vastuuhenkilö tai henkilö on lopettanut toimintansa;
- 2) toiminnanharjoittajan, toiminnan vastuuhenkilön tai henkilön pätevyystodistus on peruutettu;
- 3) toiminnanharjoittaja, toiminnan vastuuhenkilö tai henkilö sitä pyytää; tai
- 4) se on saanut tiedon toiminnan vastuuhenkilön tai henkilön kuolemasta.

165 §

Tietojen toimittaminen fluoratuista kasvihuonekaasuista

Järjestelmästä kasvihuonekaasupäästöjen seuraamiseksi ja niistä raportoimiseksi sekä muista ilmastomuutosta koskevista tiedoista raportoimiseksi kansallisella ja unionin tasolla sekä päätöksen N:o 280/2004/EY kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 525/2013 liitteen I sekä F-kaasuasetuksen liitteiden I ja II mukaisia aineita tai niitä sisältäviä laitteita maahantuovan, maasta vievän, aineita sisältäviä laitteita valmistavan, asentavan tai huoltavan sekä muuta näiden aineiden käsittelyä tai jakelua taikka jätehuoltoa suorittavan on pyynnöstä ilmoitettava Suomen ympäristökeskukselle vuosittain tiedot näiden aineiden myynnistä, käytöstä, maahantuonnista, viennistä ja hävittämisestä.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä 1 momentissa tarkoitetuista tiedosta ja tietojen toimittamismenettelystä.

183 §

Aineita, kemikaaleja, valmisteita, tuotteita, laitteita ja koneita koskevat kiellot ja määräykset

Ehdotus

- 1) toiminnanharjoittaja, toiminnan vastuuhenkilö tai henkilö on lopettanut toimintansa;
- 2) toiminnanharjoittajan, toiminnan vastuuhenkilön tai henkilön pätevyystodistus on peruutettu;
- 3) toiminnanharjoittaja, toiminnan vastuuhenkilö tai henkilö sitä pyytää; tai
- 4) se on saanut tiedon toiminnan vastuuhenkilön tai henkilön kuolemasta.

165 §

Tietojen toimittaminen fluoratuista kasvihuonekaasuista

Energiaunionin ja ilmastotoimien hallinnosta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusten (EY) N:o 663/2009 ja (EY) N:o 715/2009, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivien 94/22/EY, 98/70/EY, 2009/31/EY, 2009/73/EY, 2010/31/EU, 2012/27/EU ja 2013/30/EU, neuvoston direktiivien 2009/119/EY ja (EU) 2015/652 muuttamisesta sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 525/2013 kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1999/2018 liitteen V sekä F-kaasuasetuksen liitteiden I, II ja III mukaisia aineita tai niitä sisältäviä laitteita valmistavan, asentavan tai huoltavan sekä muuta näiden aineiden käsittelyä tai jakelua taikka jätehuoltoa suorittavan on pyynnöstä ilmoitettava Suomen ympäristökeskukselle vuosittain tiedot näiden aineiden myynnistä, käytöstä, maahantuonnista, viennistä, talteenotetuista määristä ja hävittämisestä.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä 1 momentissa tarkoitetuista tiedosta ja tietojen toimittamismenettelystä.

183 §

Aineita, kemikaaleja, valmisteita, tuotteita, laitteita ja koneita koskevat kiellot ja määräykset

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto päättää 1 ja 2 momentissa tarkoitettua kiellosta tai määräyksestä, kun rikkomus koskee 216 §:n nojalla annettua orgaanisia liuottimia sisältäviä tuotteita koskevan valtioneuvoston asetuksen noudattamista. Turvallisuus- ja kemikaalivirasto päättää kiellosta tai määräyksestä myös, kun rikkomus koskee 159–163 §:n tai niiden nojalla annettujen säännösten tai F-kaasuasetuksen mukaisen henkilön ja toiminnanharjoittajan päteväntä koskevien velvoitteiden taikka 218 §:n 2 momentissa tarkoitettua poikkeuslupapäätöksen noudattamista. Suomen ympäristökeskus päättää kiellosta tai määräyksestä, kun rikkomus koskee otsoniasetuksen, 216 §:n nojalla otsonikerroksen suojaamiseksi annetun valtioneuvoston asetuksen tai 163 §:n nojalla annetun valtioneuvoston asetuksen noudattamista. Suomen ympäristökeskus päättää myös kiellosta tai määräyksestä, kun kysymys on muusta kuin henkilön ja toiminnanharjoittajan päteväntä koskevasta F-kaasuasetuksen noudattamisesta. Liikenne- ja viestintävirasto päättää kiellosta tai määräyksestä, kun rikkomus koskee työkönemootoreiden tyyppihyväksyntäasetuksen noudattamista. Kiellon käyttää säännösten vastaista yksittäistä laitetta tai huoltovelvollisuuden täyttämistä koskevan määräyksen antaa kuitenkin 23 §:n 1 momentissa tarkoitettu yleinen valvontaviranomainen.

225 §

Ympäristönsuojelulain rikkominen

Joka tahallaan tai huolimattomuudesta

7) laiminlyö otsoniasetuksen 4–8, 10–13, 15–17, 20, 22–24 tai 27 artiklan mukaisen velvollisuutensa tai F-kaasuasetuksen 3–8, 10–17 tai 19 artiklan tai 165 §:n mukaisen velvollisuutensa tai toimii epäpuhtauksien päästöjä ja siirtoja koskevan eurooppalaisen rekisterin perustamisesta ja neuvoston direktiivien 91/689/ETY ja 96/61/EY muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 166/2006 5 tai 6 artiklassa taikka 9 artiklan 1 kohdassa säädetyn

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto päättää 1 ja 2 momentissa tarkoitettua kiellosta tai määräyksestä, kun rikkomus koskee 216 §:n nojalla annettua orgaanisia liuottimia sisältäviä tuotteita koskevan valtioneuvoston asetuksen noudattamista. Turvallisuus- ja kemikaalivirasto päättää kiellosta tai määräyksestä myös, kun rikkomus koskee 159–163 §:n tai niiden nojalla annettujen säännösten tai F-kaasuasetuksen mukaisen henkilön ja toiminnanharjoittajan päteväntä koskevien velvoitteiden taikka 218 §:n 2 momentissa tarkoitettua poikkeuslupapäätöksen noudattamista. Suomen ympäristökeskus päättää kiellosta tai määräyksestä, kun rikkomus koskee otsoniasetuksen tai 163 §:n nojalla annetun valtioneuvoston asetuksen noudattamista. Suomen ympäristökeskus päättää myös kiellosta tai määräyksestä, kun kysymys on muusta kuin henkilön ja toiminnanharjoittajan päteväntä koskevasta F-kaasuasetuksen noudattamisesta. *Kiellon käyttää säännösten vastaista yksittäistä laitetta tai huoltovelvollisuuden täyttämistä koskevan määräyksen antaa kuitenkin 23 §:n 1 momentissa tarkoitettu yleinen valvontaviranomainen. Liikenne- ja viestintävirasto päättää kiellosta tai määräyksestä, kun rikkomus koskee työkönemootoreiden tyyppihyväksyntäasetuksen noudattamista.*

225 §

Ympäristönsuojelulain rikkominen

Joka tahallaan tai huolimattomuudesta

7) laiminlyö otsoniasetuksen 4–16, 19–21 tai 24 artiklan mukaisen velvollisuutensa tai F-kaasuasetuksen 4–8, 10–14, 16–17, 19–20, 22 tai 26 artiklan tai 165 §:n mukaisen velvollisuutensa taikka toimii 159 §:n 1 momentin tai 161 §:n vastaisesti taikka 17 luvun nojalla annetun valtioneuvoston asetuksen tai F-kaasuasetuksen vastaisesti,

7a) toimii epäpuhtauksien päästöjä ja siirtoja koskevan eurooppalaisen rekisterin perustamisesta ja neuvoston direktiivien

Voimassa oleva laki

velvollisuutensa vastaisesti taikka toimii 159 §:n 1 momentin tai 161 §:n vastaisesti taikka 17 luvun nojalla annetun valtioneuvoston asetuksen tai F-kaasuasetuksen vastaisesti,

on tuomittava, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *ympäristön-suojelulain rikkomisesta* sakkoon.

Ehdotus

91/689/ETY ja 96/61/EY muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 166/2006 5 tai 6 artiklassa taikka 9 artiklan 1 kohdassa säädetyn velvollisuutensa vastaisesti,

on tuomittava, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *ympäristön-suojelulain rikkomisesta* sakkoon.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2025.

Tämän lain 159 §:n 1 momentissa tarkoitettuja tehtäviä kylmäkuljetusavoneuvojen jäädytyslaitteille tai orgaanisille Rankine-prosesseille suorittavan henkilön ja toiminnanharjoittajan tulee osoittaa tämän lain mukainen pätevyytensä viimeistään 12 päivänä maaliskuuta 2027.

Ennen tämän lain voimaantuloa voimassa olleen lain nojalla pätevöityneiden henkilöiden ja toiminnanharjoittajien osa uusittava pätevyytensä tämän lain ja sen nojalla annetun valtioneuvoston asetuksen tarkoittamalla tavalla viimeistään 12.3.2027.